Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 515 ՈՒՐԲԱԹ 20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1885 (Ն. Տ.) 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1885 23 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1302

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونغیان خاننده آرهولق
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	ղրշ.	200
» » Վեցամսեայ	»	100
» » Եռամսեայ	»	50
Գաւառաց եւ օտարաց Թղթատարով՝ տարեկան	»	240
Գաւառաց համար եւ օտարաց Թղթատարով՝ վեցամսեայ	»	120
Օտար երկիրներ տարեկան	ֆրանք	56
» » վեցամսեայ	»	28

Գանձը ղրկուած կանխիկ Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեան ղրկուած ձեռագիր կամ գրութիւն ետ չը դարձուիր.

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆՑ ԿԵԴՐՈՆԱՏՈՒՆ
ԻՍՏԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գօրծօղլու-Բէյի յէօքիւշի, Գարաքէօյ, Տէյիրմէն-խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ

ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԷՆ

Սերպիոյ ծրագիրը. Շրջաբերականը, զոր Սերպիա ուղղեց Տէրութեանց՝ իր բանակը շարժման վիճակի մէջ դնելուն առթիւ, լաւ ընդունելութիւն գտեր է։ Ուշադրութիւն գրաւեր է մանաւանդ Շրջաբերականին այն հատուած որ կը բացատրէ թէ Սերպիա կը պարտի պաշտպանել իր շահեր։ Շրջաբերականը կը ցուցնէ թէ Սերպիա մտադիր է գործօն դեր մը կատարել արդի տագնապին մէջ։ Սերպիա, զինուորական գործողութեան մը պատրաստուելով, նպատակ ունի Տէրութիւններէն խնդրել հողային փոխարինութիւն մը, ի պարագային որ ճանչուի Պուլկարաց միութիւնը։ Փոխարինութիւնը պիտի լինի եղեր «Հնոյն Սերպիոյ» միացումն ընդ բուն Սերպիոյ։ Սերպ քաղաքագէտք կը պնդեն թէ այսու եւեթ կրնայ ապահովիլ հաւասարակշռութիւնն զօրութեանց ի Պալքանեան թերակղզւոյ, որ կարեւորն է վասն ապահովման Եւրոպական հաւասարակշռութեան։

Ի Պուլկարիա. Շատ մը երկչոտ Պուլկարք Սերպիա կ'ապաստանին եղեր, հրաժարեալ ընդհանուր զինուորագրութենէն զերծ մնալու համար։

— Ռուս բանակին մէջ ծառայող կարգ մը պուլկար սպայք կանչուեցան Սոֆիա։

— Տիկնայք «ոչ-փափկասունք» Պուլկարաց աշխարհին՝ մասնախմբեր կազմած են նպաստելու Ազգային Միութեան կենսական գործին։ Զգեստներ կը շինեն եւ կը կարկտեն, եւ կը ղրկեն ազգային զինուորաց որք կը պատրաստուին եւ կը համախմբուին ի պաշտպանութեան Հայրենեաց։

— Աղեքսանդր Իշխանն Արեւ. Ռումէլիի սահմանագլուխը գնաց, հոն համախմբեալ պուլկար բանակն աչքէ անցունելու, պէտքերն իմանալու եւ զօրքերը քաջալերելու համար։

— Պուլկար հեծելազնդոց համար մեծ թուով ձիեր կը նուիրուին հայրենասիրաց կողմէ. բայց կամաւոր նուէրք բաւ չլինելով, կառավարութիւնն ետքէն գինը վճարելու պայմանաւ կը ժողվէ բնակչաց ձիերը։

Աղեքսանդր Իշխանը. Պուլկարիոյ Իշխանն հետեւեալ հեռագիրն ուղղած է Մեծ Տէրութեանց.

«Արեւելեան Ռումէլիի նախկին կառավարութիւնը դադրած լինելով, ժողովուրդն, ընդհանրական քուէարկութեամբ մը, զիս իրեն Իշխան հռչակեց։ Պուլկար Իշխանապետութեան բնակիչք միաձայնութեամբ խնդրեցին յինէն ընդունել զայս անուանում։ Ի նկատ առնլով իմ նուիրական պարտականութիւնս դէպ յիմ ժողովուրդս, ընդունեցի զայն պաշտօն առ Պուլկար ազգն ուղղեալ յայտարարութեամբ մը։ Փիլիպէ հասած եւ կառավարութիւնն սահմանած լինելով, ամենէն հանդիսաւոր եղանակաւ կը յայտարարեմ թէ երկու Պուլկարիաներուն ի նորոյ միացումը կատարուած է առանց բնաւ թշնամական դիտման ընդդէմ Օսմ. Կայս. կառավարութեան, որ գերիշխանութիւնը կը ճանչեմ։ Կ'երաշխաւորեմ երկուց երկրաց հանդարտութիւնն եւ բնակչաց ապահովութիւնն առանց խտրութեան ցեղի եւ կրօնի։ Կը դիմեմ Ձեր Կառավարութեան, խնդրելով որ ճանչէք իրաց այս նոր վիճակ, եւ միջնորդէք Վեհ. Սուլթանին մօտ որպէս զի նա եւս հաճի վաւերացնել միութիւնն՝ աւելորդ արիւնհեղութիւն մը արգիլելու համար, ըստ որում ժողովուրդն որոշած է ցմահ պաշտպանել կատարեալ իրողութիւնը։»

Իշխանն ինքզինք կ'արդարացնէ. Վիէննայէ Սեպտ. 25 թուով առ Թայմզ ուղղեալ հեռագիր մը կ'ըսէ.

«Աղեքսանդր Իշխանին կողմէ կէս-պաշտօնական զեկուցում մը պիտի հրատարակի վաղը Վիէննայի լրագրաց մէջ։ Այս յայտարարութիւն կ'ըսէ թէ Իշխանն ո՛ եւ է կերպիւ տեղեկութիւն չունէր ի Փիլիպէ պատրաստուող ապստամբութեան վրայ։ Թէ յանկարծակիի եկած էր, եւ թէ պարտաւորեցաւ անյապաղ գործել երբ յեղափոխութիւնը կատարեալ իրողութիւն մ'էր։ Իշխանը կը հաստատէ թէ ինք ժամանակ չունէր իր ուզած որոշումը տալու, եւ թէ ուրիշ բան չէր մնար իրեն բայց եթէ Փիլիպէ երթալ անմիջապէս, խաղաղութիւնն եւ բարեկարգութիւնը պահպանել կարենալու համար։ Իշխանը կը վերջացնէ յայտարարելով թէ ինք ոչինչ փոխած է Ռումէլիի իրաց վիճակէն, եւ թէ կը շատանայ վարչային հարկաւոր տնօրինութիւններն հրամայելով, սպասելով որ Տէրութիւնք կարգադրեն Պուլկարական նոր խնդիրը։»

Սոֆիայէ կը հեռագրուի սեպտ. 26ին թէ, երկրին ներսերը կատարեալ բարեկարգութիւն կը տիրէ։ Գիւղացի ժողովուրդը կը շարունակէ իր դաշտային աշխատութիւններ։ — Ժողովուրդը լցուած է կառավարական Գօնաքին մէջ, ի Փիլիպէ, եւ կը փափաքի տեսնել զ'Իշխանն եւ ծափահարել։ Մուտքն ազատ է ամենուն համար։ Մահմետական ժողովուրդն ալ կը մասնակցի եղեր (...) այս ցոյցերու. (Թերեւս բռնութեամբ)։ Պահեստի վաշտք անդադար կը հասնին Սոֆիա, եւ կը ղրկուին սահմանագլուխ։ Ռուսաց թողած բոլոր պաշտօնները կը վարեն պուլկար սպայք։

Հէրսէկ-Պօսնա. Վիէննայի կէս-պաշտօնական լրագիրք կը հերքեն այն զրոյց թէ Աւստրիա կ'ուզէ եղեր օգուտ քաղել արդի տագնապէն՝ փութացնելու համար Պօսնա-Հէրսէկի միութիւնն ընդ Կայսրութեան, կամ ուրիշ փոխարինութիւն մը ստանալու համար։ Աւստրիոյ պէս մեծ Տէրութիւն մը, կ'ըսուի, խեղճ փոքրիկ Իշխանապետութեան մ'օրինակէն օրինակ կամ առիթ առնելու պէտք չունի այնպիսի ծանրակշիռ տնօրինութիւն մ'ի գործ դնելու համար։ — Շատ շիտակ խօսք, միայն թէ լոկ խօսք մը չլինէր։

Անհամաձայն լուր. Կ. Պոլիս, 25 սեպտ. Բ. Դուռը սահմանագլխոյ մօտ իր զօրաց գրաւել տուաւ Արեւ. Ռումէլիի գիւղ մը, նիւթական արարքով մը հաստատելու համար իր իրաւունք. բայց աւելի յառաջ չպիտի երթայ՝ Տէրութեանց հետ չհամաձայնած։

Պիսմարք եւ Սուլթ. Կ. Պոլիս, 26 սեպտ. Պերլինէ եկած հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ Պիսմարք Իշխան, ընդունելով օսմ. դեսպան Սայիտ փաշային հրաժեշտի այցելութիւնը, խստիւ պարսաւեր է Ռումէլիի դէպքերն, եւ յանձնարարեր է Սայիտ փաշային ըսել Վեհ. Սուլթանին թէ, Գերմանիա կրցածը պիտի ընէ՝ խաղաղական միջոցներով պաշտպանելու համար Թուրքիոյ իրաւունքներն ի վերայ Պուլկարիոյ եւ Ռումէլիի։ Պուլկարիոյ մէջ պաշտօն վարող ռուս սպայից յետս կոչումն արդիւնք է եղեր խիստ լեզուին որով Պիսմարք Իշխանը խօսեր է Ռուսիոյ դեսպանին։

Նախարարական փոփոխում. Եւրոպական մամուլը խաղաղական եւ նպաստաւոր մեկնութիւն մը կուտայ օսմ. նոր նախարարութեան կազմութեան, եւ ընդհանուր գոհունակութիւն կը յայտնուի մանաւանդ Պերլինի օսմ. դեսպան Սայիտ փաշային Արտաքին գործոց նախարար անուանելուն. որովհետեւ Ն. Վսեմութիւնը երկար ժամանակ մնացած լինելով ի Պերլին, հիմնովին ուսումնասիրած է եւրոպական աշխարհավարութեան այժմեան ուղղութիւնն ու պայմանները։

Պուլկար եւ Սերպ. Պելկրատ, 26 սեպտ. Պուլկար զօրաց 4 վաշտեր գրաւեցին սերպիական սահմանագլուխը մինչեւ Պալին-Պօռ, որ Բրակովեվածի սերպական գաւառին կը պատկանի։

— Լոնտոն, 28 սեպտ. Թայմզ կ'ըսէ թէ Տէրութիւնք չեն կրնար ընդունիլ Սերպիոյ եւ Յունաստանի աշխարհավարութիւնն, որք պուլկարական միութեան ճանաչման առթիւ իրենց համար հողային փոխարինութիւն մը կը պահանջեն ի վնաս Թուրքիոյ։ Թայմզ խորհուրդ կուտայ հսկել մանաւանդ Սերպիոյ վրայ, որ յախուռն գործողութեամբ մը կրնայ խանգարել խաղաղութիւնը։

Ռումանիա. Վիէննա, 28 սեպտ. Ռումանիոյ նախարարապետ Պ. Պրատիանօ այսօր տեսակցեցաւ Ֆրանձ Եօզեֆ Կայսեր հետ։

Հունգարիա. Պեշդա, 26 սեպտ. Մաճառաց խորհրդարանն այսօր բացուեցաւ։ Երեսփ. ժողովին մէջ, Պ. Պ. Իրանիի եւ Հէլֆի ներկայեցին հարցապնդումներ արտաքին աշխարհավարութեան վրայ, մանաւանդ Քրեմզիէրի կայսերական տեսակցութեան եւ Արեւ. Ռումէլիի եւ Պուլկարիոյ դէպքերուն առթիւ։ Նախարարապետը պիտի պատասխանէ վաղը։

Տէրութիւնք եւ Իշխան. Սոֆիա, 26 սեպտ. Իշխանական կառավարութիւնն եւրոպական կառավարութեանց մօտ ունեցած իր գործակալաց ուղղեց երկու Շրջաբերականներ, ի պատասխանի Տէրութեանց ծանուցագրոյն, որով Իշխանը կը հրաւիրուէր զգուշանալ արիւնհեղութիւն պատճառող ամեն նոր շարժումէ։ Իշխանն առ այս կը պատասխանէ թէ խիստ միջոցներ ձեռք առնուած են արգիլելու ամեն յարձակում Պուլկարաց կողմէ ի Մակեդոնիա, եւ պատժելու խռովարարները։ Պաշտպան վիճակին կիրառութեան ատեն դժուարութենէ եւ թիւրիմացութենէ զերծ մնալու համար, Պուլկար կառավարութիւնը կը խնդրէ ընդհ. հիւպատոսներէն որպէս զի Պուլկարիոյ մէջ հաստատեալ օտար հպատակաց մէկ ցուցակը տան զանազան քաղաքաց իշխանութեանց։ — Իշխանն երկրորդ Շրջաբերական մ'ուղղած է օտար կառավարութեանց, ըսելով. «Ստացայ ձեր երկու ծանուցագրերն։ Արեւ. Ռումէլիի սահմանաց երկայնութեամբ իմ ուղեւորութեանս նպատակն էր. 1. Արգիլել սահմանապահ զօրաց որ բնաւ կրակ չընեն օսմանեան զօրաց վրայ. 2. Հրամայել որ ձերբակալել զէն ի ձեռին Թուրքիոյ հողը մտնել ուզող ամեն մարդ. 3. Հանդարտեցնել այն կողմանց Թուրք ազգաբնակութիւնն, համոզելով թէ չպիտի պատերազմինք Թուրքիոյ դէմ. 4. Ետ ձգեցի իմ ժողովուրդը զէնքընկէց ընելու խորհուրդն. 5. Այսօր Փիլիպէի Մզկիթին մէջ ներկայ գտնուեցայ Մահմետականաց մէկ գոհաբանական աղօթքին ի պատիւ Վեհ. Սուլթանին. 6. Անցած ճամբուս վրայ, Թուրք ժողովուրդն եռանդագին խնդութեամբ կ'ընդունէր եւ կը ծափահարէր զիս։»

Ռուսաց զօրք. Պուքրէշ, 26 սեպտ. Պեսարապիոյ մէջ մեծ թուով ռուս զօրքեր կը համախմբուին։

Ռումանիոյ Մայրաքաղաքէն եկող այս լուր ծանրակշիռ է։ Հավասի Գործակալութիւնն է որ զայն կը հաղորդէ։ Եթէ ստոյգ է, մասնաւոր նշանակութիւն մը կը ստանայ ռուս թերթերուն պահանջումն ու զեկուցումն թէ ռուս զօրքեր պէտք է վերադարձուին զՊուլկարիա։

Իշխանին անկումը. Պետրպուրկ, 27 սեպտ. Մեր քաղաքական ակմբաց մէջ, ընդհանրապէս այն կարծիք կ'արտայայտուի թէ Աղեքսանդր Իշխանն, համակերպելով պուլկարական միութեան եւ գործակցելով անոր ի կատար ածման, վերջացուցած է իր քաղաքական դերն իբրեւ Իշխան Պուլկարիոյ։ Նոր կացութիւն մը երեւան եկած է, որ կը պահանջէ նոր մարդ մը։ Նովօյէ Վրէմիա կարեւոր թերթը կը յայտարարէ թէ պուլկարական նոր Պետութիւնը կառավարելու կարող միակ մարդն է Գարատաղի Նիքիթա Իշխանն։ (Առաջին կարգի գաղափար։ Սլաւ Իշխան մը որ հրամայէ Սեւ ծովէն մինչեւ Ադրիական ծով, եւ Ռուսճուքէ մինչեւ Ադրիանուպոլիս։) Ուրիշ ռուս թերթեր կը յանձնարարեն զՔարակէօրկեւիչ իշխանն, թեկնածուն սերպիական գահուն, պաշտպանեալն Ռուսիոյ Արքունեաց եւ փեսայն Նիքիթա Իշխանին։ — Պուլկարիոյ պատերազմական նոր նախարարը, Պ. Նեքիֆորոֆ իր ուսմանց ընթացքն աւարտած էր ի Պետրպուրկ, եւ կը նկատուի յոյժ կարող սպայ մը։

Հայրենասիրութիւն Պուլկարաց. Պուլկարիոյ Ազգային Երեսփոխանական Ժողովը (Սոպրանիէ), ազգային մեծ ճգնաժամուն մէջ, կուսակցական ամեն կիրք մոռցած, միաձայնութեամբ քուէարկեց նիւթական եւ բարոյական ամենամեծ զոհողութիւններ, զորս կը պահանջէին արդի բացառիկ պարագայք։ Տուաւ միաձայնութեամբ լիազօր արտօնութիւններ Աղեքսանդր Իշխանին, ամեն ինչ վճռաբար որոշելու եւ տնօրինելու համար. պատրաստ դրամ տուաւ 5 միլիոն ֆր. եւ իբրեւ պահեստ քուէարկեց 10 միլիոն ֆր. հաւանեցաւ լրագրաց ազատութիւնը դադրեցնող եւ գրաքննութիւն հաստատող կառավարական առաջարկութեան, եւ վաւերացուց բոլոր Պուլկարիոյ մէջ զինուորական օրինաց կիրառութիւնը փոխանակ քաղաքային օրինաց։ Սոպրանիէն անմիջապէս փակուեցաւ, եւ Պուլկարիոյ Նախարարապետ Պ. Գարավելօֆ կրցաւ նոյն օրը վերադառնալ Փիլիպէ։

Կարծիք Աւստրօ-Հունգարական մամլոյ. Կարծեաց երեք հոսանքներ կը գտուին Աւստրօ-Հունգարիոյ լրագրաց մէջ։ Ձախ լրագիրք միահամուռ եւ ի սրտէ կը համակրին սլաւական դատին, եւ ջերմապէս կը շնորհաւորեն զԱլեքսանդր Իշխանը։ Մաճառ լրագիրք դժգոհ են, եւ կը վախնան թէ Ռուսիա միջոց պիտի գտնէ տեղի ունեցած եղելութենէն իրեն շահ մը հանելու։ Իսկ Վիէննայի լրագիրք ներկայ տագնապին ուրիշ ելք չեն գտներ բայց եթէ ճանչել կատարեալ իրողութիւնն, եւ կը հեղնեն իրաց նախկին վիճակին մասամբ կամ ամբողջովին վերահաստատման գաղափարը։

Պուլկար Պատգամաւորք. Բաց ի հինգ անդամէ բաղկացեալ Պատգամաւորութենէն, որ Փիլիպէէ ճամբայ ելաւ՝ Մեծ Տէրութիւններն համոզելու որպէս զի ճանչեն պուլկարական Միութիւնն, 3 անդամէ բաղկացեալ ուրիշ պատգամաւորութիւն մը ղրկեցին Պուլկարք ի Քոփենհակ Զարին մօտ՝ նորա սիրտը շահելու համար։ Բայց Նորտ Տոյչէ Զայտունկ, Պիսմարք Իշխանին թերթը, կը կարծէ թէ այս երկրորդ Պատգամաւորութիւնն չպիտի հասնի իր նպատակին։

ՌՈՒՍ ԼՐԱԳՐԱՑ ԿԱՐԾԻՔԸ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Ռուսական մամուլն առ հասարակ չափաւոր լեզու մը կը գործածէ Արեւ. Ռումէլիի մէջ կատարուած դէպքերուն առթիւ։ Քաջալերութիւն չի կարդար Պուլկարներուն. սակայն արդարացի եւ բնական գտնէ նոցա վարմունքը։ Ռուսքի Կուրիէր ազատական թերթն հիմնովին կ'ամբաստանէ Պերլինի դաշնագիրն, եւ կը յայտնէ թէ այդ դաշնագիր յոյժ անճոռնի կերպով կազմուած լինելով, շատ բնական էր որ շուտով այնպիսի դէպքեր տեղի ունենային որք Պերլինի դաշնագիրն ոտնակոխ պիտի ընէին։ Դաշնագրին ամենէն անհեթեթ կէտն Արեւ. Ռումէլիի վերաբերող յօդուածն է։ Տէրութեանց ներկայացուցիչք ինքնօրինութիւն չըշնորհելով Պուլկարիոյ, ուշադրութիւն չըրին թէ կը կտրէին նորա մարմնոյն մի կենդանի անդամ։ Նոցա նպատակն եւ դիտաւորութիւնն այլ էին։ Ոմանք կ'երկնչէին թէ Պալքանեան թերակղզւոյն մէջ Արեւելեան Ռումէլին եւս միացնելով Պուլկարիոյ հետ, հաստատուած պիտի լինէր զօրաւոր իշխանապետութիւն մը, որ իր գոյութիւն Ռուսիոյ պիտի պարտէր։ Այլք բարեկամ լինելով Թուրքիոյ, նախանձախնդիր նորա շահերուն, չէին ուզեր Արեւելեան Ռումէլիի բաժանումն Օսմ. կառավարութենէն։ Ահա քաղաքական այսպիսի նկատմամբք Արեւ. Ռումէլիի միացումն ընդ Պուլկարիոյ անկարելի դատուեցաւ։ Սակայն դաշնագրին հեղինակներէն ոմանք արդէն այն ժամանակ ըսին թէ Արեւելեան Ռումէլիի միացումն ընդ Պուլկարիոյ մերձաւոր ապագայի մէջ խնդրոյ նիւթ պիտի լինէր, եւ չի սխալեցան, ինչպէս որ կը տեսնուի արդէն։

Խօսելով Պերլինի դաշնագրին բռնաբարման մասին, Ռուսքիէ կը յարէ. Ազգերն անտարակոյս պարտին նուիրական բան մը համարել իրենց համար դաշնագիրները։ Չպիտի թոյլատրուի որ դաշնադրութիւնք ոչնչացուին յեղափոխու-

---

—= 157 =—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ԿՐԱՆԹ 'ՆԱՒԱՊԵՏԻՆ ՈՐԴԻՔՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԶ.

ԵՐԿՈՒ ԿՐԱԿԻ ՄԷՋ

Մարի կ'արբենար այս խօսքերէ, եւ Ճօն ու նա, մի եւ նոյն մտածութեամբք միացեալ, մի եւ նոյն յուսով ալ կը միանային այժմ։ Յաճախ տիկին Հէլէնա կը մասնակցէր անոնց խօսակցութեան, բայց անձնատուր չէր լիներ անոնց ցնորական յոյսերուն։ Սակայն կ'զգուշանար տխուր իրականութեան վերադարձնել զայդ երկու դեռատի բարեկամներ։

Նոյն միջոցին Մաք Նապս, Ռոպէրթ, Ոլպինէթ եւ Միւլրատի որսորդութիւն կ'ընէին առանց ջոկատէն հեռանալու, եւ իւրաքանչիւրն իւր որսի բաժինը կը մատակարարէր։ Բականէլ, իւր մորմինէ վերարկուին մէջ փաթթուած, մի կողմ կը կենար մունջ եւ խոկուն։

Եւ սակայն, — պէտք է ըսել, — հակառակ այն բնական օրինաց, որով ամենէն ընտիր բնաւորութիւնք իսկ, երբոր վշտաց, նեղութեանց եւ տառապանաց մէջ ընկնին, կը տխրին ու կը դառնանան, իւր տարաբաղդութեան բոլոր ընկերք՝ միացեալ եւ անձնուէր մնացին, պատրաստ իրարու համար մեռնելու։

Փետր. 25ին, գետակ մ'ելաւ իրենց դէմ, որ Բականէլի քարտէսին մէջ նշանակուած Ուայքարի գետակը պարտէր լինիլ. հուն մը գտնելով՝ անցան։

Թփուտ դաշտերն երկու օր իրարու յաջորդեցին անընդհատ։ Թաւբոյ լիճը ծովեզրէն բաժնող հեռաւորութեան կէսն անցած էին, եթէ ոչ առանց յոգնութեան, գոնէ առանց չար պատահարի։

Յայնժամ երեւցան անհուն եւ անվախճան անտառներ, որք Աւստրալիոյ անտառները կը յիշեցնէին. բայց աստ քաւրիներն եւկալիպտոսաց տեղն անցած էին։ Թէ եւ քառամսեայ ուղեւորութենէ ի վեր իրենց սքանչացումը զարմանալի կերպիւ մաշեցուցած էին, բայց եւ այնպէս, Կլէնարվան եւ ընկերք դարձեալ սքանչացան տեսնելով այն յաղթաբերձ շոճիներն, որք արժանի նախանձորդներն էին Լիբանանի մայրերուն եւ Քալիֆորնիոյ մամութներուն։ Այս քաւրիք, որք բուսաբանական լեզուաւ «ապիէթաւէ տամարին» կը կոչուին, հարիւր ոտք բարձրութիւն ունէին ոստերէ վար։ Ուրոյն պուրակներ կը կազմէին, այնպէս որ անտառն ոչ թէ ծառերէ կը բաղկանար, այլ անթիւ պուրակներէ. որոց սաղարթախիտ հովանոցներն երկու հարիւր ոտք բարձրութեան կը հասնէին։

Այդ շոճիներէն ոմանք, տակաւին դեռատի, հազիւ հարիւր տարեկան, Եւրոպիոյ կարմիր եղեւիններուն կը նմանէին. Թխորակ պսակ մ'ունէին սուր գագաթով մ'աւարտեալ։ Սոցա անդրանիկներն, ընդհակառակն, հինգ կամ վեցհարիւրամեայ ծառեր, անհուն կանաչ վրաններ կը կազմէին իրենց երկճեղքեալ անհամար ոստոց վրայ։ Զէլանտեան անտառին այս նահապետները մինչեւ յիսուն ոտք շրջագծութիւն ունէին, այնպէս որ ուղեւորաց ամենուն թեւերը միանալով չէին կրնար շրջանակել անոնց բունը։

Ուղեւոր ջոկատն երեք օր այդ ընդարձակ կամարներուն տակէն անցաւ կաւոտ գետնի մը վրայէ, զոր մարդկային ոտք կոխած չէր երբէք, ինչպէս որ կը տեսնուէր այն ռետինքեր խէժերուն կոյտերէն որք դիզուած էին քաւրիներուն ստորոտն, եւ երկար տարիներ կրնային բաւել բնիկներուն արտածութեան։

Որսորդք բազմախումբ տարմեր գտան քիվիներու, որք յոյժ հազուագիւտ են Մաուրիներուն յաճախած երկիրներուն մէջ. Զէլանտացւոց շուներէն հալածուելով՝ այս անմատոյց անտառներուն մէջ ապաստանած էին այդ հետաքրքրաշարժ թռչունք։ Ուստի առատ եւ սննդարար կերակուր մը մատակարարեցին ուղեւորաց ճաշերուն։

Մինչեւ իսկ Բականէլ հեռուէն զոյգ մը միթխարի թռչուն նշմարեց խիտ թաւուտի մը մէջ. իւր բնապատումի բնազդումն արթնցաւ. կոչեց ընկերներն, եւ, հակառակ իրենց խոնջութեան, հազարապետը, Ռոպէրթ եւ ինք՝ այդ կենդանեաց ետեւէն ընկան։

Դիւրաւ կը հասկցուի աշխարհագրին բուռն հետաքրքրութիւնը, վասն զի տեսեր էր կամ տեսնել կարծեր էր «մօվայ» կոչուած թռչուններն, որք «տինօրնի»ներուն տեսակին կը վերաբերին, զոր գիտուններէ շատեր անհետացեալ կենդանեաց կարգը կը դասեն։ Արդ, այս հանդիպում կը հաստատէր Պ. Հոխշթեթերի եւ այլ ուղեւորաց կարծիքը թէ Նոր-Զէլանտայի այդ անթեւ հսկայք կը գտնուէին տակաւին։

Այդ մօվաներ, որոց հետամուտ եղած էր Բականէլ, մեգաթերիոնաց եւ պտերոդակտիլոց այդ ժամանակակիցք տասն-ութ ոտք բարձրութիւն պարտ էին ունենալ։ Անհեթեթ եւ վատասիրտ ջայլեամներ էին, վասն զի սաստիկ արագութեամբ կը փախչէին։ Բայց ոչ մի գնդակ չկրցաւ արգելուլ անոնց վազքը։ Քանի մը վայրկեան հալածուելէ յետոյ, աներեւոյթ եղան այդ անըմբռնելի թռչունք մեծամեծ ծառոց ետին, եւ որսորդաց յոգնութիւնն ու վառօդներն ունայնապէս վատնեցան։

Նոյն երեկոյին, մարտ 1, Կլէնարվան եւ ընկերք, վերջապէս դուրս ելնելով քաւրիներուն անտառէն, բանակեցան Իքիրանկի լերան ստորոտն, որոյ կատարն հինգ հազար հինգ հարիւր ոտք բարձրութիւն ունէր։

Յայնժամ հարիւր մղոնի չափ ճամբայ ըրած էին Մաունկանամուէն ի վեր, եւ տակաւին երեսուն մղոն կը մնար ծովեզրին։ Ճօն Մանկլս յուսացեր էր որ տասն աւուր մէջ կրնային կատարել զայս ուղեւորութիւն, բայց յայնժամ չէր գիտեր երկրին ընծայած դժուարութիւններն։

Արդարեւ, ճամբուն պտոյտներն ու խոչերն ինչպէս նաեւ իրենց ուղղութիւնը գտնելու միջոցներուն անբաւականութիւնը մէկ հինգերորդ երկնցուցած էին զայն, եւ՝ դժբաղդաբար՝ ուղեւորք Իքիրանկի լեռն հասած ժամանակ կատարելապէս սպառեալ էին։

Արդ, տակաւին երկու երկայն օրեր քալել պէտք էր ծովեզրը ժամանելու համար. եւ այժմ նոր փութաջանութիւն, ծայրագոյն արթնութիւն հարկ կը լինէր, որովհետեւ այնպիսի երկիր մը կը մտնէին, որ բնիկներն ստէպ կը յաճախէին։

Սակայն, ամենն ալ զսպեցին իրենց խոնջութիւն, եւ հետեւեալ առաւօտ, ուղեւոր ջոկատը ճամբայ ելաւ։

Ընդ մէջ Իքիրանկի լերան, որ աջ կողմ թողուեցաւ, եւ Հարատի լերան, որոյ գագաթը ձախ կողմէ մինչեւ յերեք հազար եօթն հարիւր ոտք կը բարձրանար, ուղեւորութիւնն յոյժ տաժանելի եղաւ։ Տասն մղոն երկայնութեամբ դաշտ մը տարածուած էր, բովանդակապէս ծածկեալ շաղապատուն բաղեղներով, որք «խեղդիչ բաղեղունք», կը կոչուին իրաւամբ։ Ամեն քայլափոխի, ուղեւորաց թեւերն ու սրունքներն անոնց մէջ կը շաղէին, եւ այդ բաղեղներ, ճշմարիտ օձերու պէս, մարմնոյ կը փաթթուէին իրենց գալարուոր մաներով։ Երկու օր շարունակ հարկ եղաւ տապար ի ձեռին յառաջանալ, մարտնչելով այդ հարիւր հազար գլխով հիդրայի դէմ, զոր Բականէլ կրնար կենդանատունկոց կարգը դասել յօժարակամ։

Անդ, այդ դաշտաց մէջ, որսորդութիւնն անհնարին եղաւ, եւ որսորդք չկրցին իրենց սովորական հարկը բերել։ Նպարներն սպառելու վրայ էին եւ կարելի չէր նորոգել. ջուր չկար, որպէս զի ողոքէին իրենց ծարաւը, զոր խոնջութիւնն աւելի կը բորբոքէր։

Յայնժամ Կլէնարվանի եւ ընկերաց տառապանքը սարսափելի եղաւ։ Առաջին անգամ բարոյական կորովը զանոնք լքանելու մօտ հասաւ։

Վերջապէս ոչ եւս կը քալէին, այլ իրենք զիրենք կը քաշէին, անհոգի մարմիններ, վարեալ ինքնապահութեան միակ բնազդմամբ, որ ուրիշ ամեն զգացումներէ աւելի կ'ապրէր, եւ այսպէս հասան Լոթինի հրուանդանը, Խաղաղականի եզերաց վրայ։

Անդ կը տեսնուէին քանի մ'ամայի հիւղակներ, վերջին պատերազմէն աւերեալ գիւղի մ'աւերակներ, լքեալ արտեր, ամեն կողմ աւարառութեան եւ հրդեհի նշաններ։ Անդ՝ դժխեմ բաղդը նոր եւ սարսափելի փորձ մը կը վերապահէր հէք ուղեւորաց։

Ծովեզրին վրայ կը թափառէին, յանկարծ ծովեզրէն մղոնի մը չափ հեռի բնիկներու գումարտակ մը տեսան, որ ասոնց վրայ վազել սկսաւ զէնքերը տատանելով։ Կլէնարվան, ծովէն արգիլեալ, չէր կրնար փախչիլ, եւ իր վերջին ուժն ամփոփելով կռուելու կը պատրաստուէր. յանկարծ Ճօն Մանկլս գոչեց.

— Մակո՛յկ մը, մակո՛յկ մը։

(Շարունակելի)

թիւններով, և Պերլինի դաշնագիրն ստորագրող Տէրութիւնք ևս խօսք տըւած են Թուրքիոյ՝ պահպանել իրաց կացութիւնն յիշեալ դաշնագրին պայմանագրութեանց համեմատ :

«Կը կրկնենք թէ դաշնագիրք չպիտի ոչնչացուին յեղափոխական ճանապարհով, և թէ նոցա փոփոխման համար կայ օրինաւոր ճանապարհ մը քննութեան : Սակայն միանգամ ընդ միշտ ապացուցուած է թէ կարելի չէ անփոփոխ պահպանել Պերլինի դաշնագիրը քանի որ ունի շատ թերութիւններ : Տէրութիւնք պարտէին չտկել այդ թերութիւններ, և ո՛չ թէ անտարբերութեամբ ականատես լինել այս անհեթեթութեանց զոր կը պարունակէր Պերլինի դաշնագիրն : Բանի որ այն ժամանակ թերի մնացին տէրութիւնք իրենց պարտականութեանց մէջ, այլ ևս թող չը գոչեն, թող չը բողոքեն դաշնագրի բռնաբարման դէմ հիմնուելով այն վարդապետութեան վրայ, որ դաշնագրութեանց սրբութիւնն և անմատչելի լինելը կը դաւանի : Հարկ չը կայ դէպքերու բնական ընթացքը կասեցնել և դաշնագիրք պարտին զօրացնել զայն և ոչ թէ կասեցնել :

Թէ ինչ ընթացք պարտի բռնել Ռուսիա յեղափոխութեան նկատմամբ ահաւասիկ Կատկէի, Ռուսկիյ Վեդոմոստիի և Մոսկուայի մի քանի այլ նշանաւոր լրագրաց կարծիքը :

«Ռուսիա, միւս տէրութիւններէն աւելի պարտաւոր է չէզոք դիրք բռնել այս խնդրոյ մէջ և լոկ ականատես մը լինել: Եւրոպայի քաղաքական խաղաղութիւնը վրդովող այս շարժում ուղղակի արդիւնք է պուլղարական այն ազատութեան որ ռուսական զինու զօրութեամբ ստացուեցաւ : Մեր ձեռքին գործն է այս և սորա համար թափուած է մեր արիւնը : Ուստի որքան շատ հետաքրքրուինք նորա ելքով այնքան աւելի ևս պատասխանատու պիտի լինինք նորա համար»

«Տակաւին չը գիտցուիր թէ մինչև ո՛ւր պիտի հասնին գործերն . սակայն յուսանք միայն որ մենք առանց նորանոր զոհողութեանց դուրս կուգանք այս դժուարին կացութենէն, հաւատարիմ հանդիսանալով Ռուսիոյ քաղաքականութեան դարաւոր սկզբանցն»

«Արդէն շատ անգամներ խօսած ենք Պերլինի դաշնագրի անյարմարութեանց և փոփոխման պէտքին վրայ : Պալքանեան թերակղզւոյն բազմաչարչար ժողովուրդն արդէն շատ արիւն թափած է դիւանագէտներու սխալանաց համար : Հարկ անհրաժեշտ է որ եւրոպական Տէրութիւնք անմիջապէս դեսպանախորհուրդ մը կազմեն փոփոխելու համար Պերլինի դաշնագիրն և ընդունելու Արեւելեան Ռումէլիի միացումը Պուլղարիոյ հետ : Կը կարծենք թէ այս դեսպանախորհրդի մէջ Ռուսիա պարտի Ռումէլիցիներու ու Պուլղարներու պաշտպանի դերն ստանձնել :

Նովոյէ մեծ աղէտ մը չը գուշակեր այս դէպքերէն և կը յայտէ թէ այս քայլ այնքան վտանգաւոր չէ եւրոպական խաղաղութեան վրդովելու համար, որքան կ'երեւի առաջին անգամէն :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԱՅՍ ԱՒՈՒՐ ՆԻՍՏԸ

(ԽՆԴԻՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ)

Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովը ի գաղտնի նիստ գումարեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն մէջ, ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և Ատենապետութեամբ Վսեմ. Տիգրան էֆէնտի Յուսուֆեանի : Ներկայ էին իբր վաթսուն Երեսփոխանք :

Ժողովը, յետ լսելոյ Էջմիածնայ Ս. Սինոդի կողմէ օգոստ. 24 թուով առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ուղղեալ հեռագիրն ինչպէս նաև պաշտօնագիրն որք կը ծանուցանէին Վեհ. Տ. Մակար Ս. Արքեպիսկոպոսի հաստատումն ի կաթողիկոսութիւն ամենայն Հայոց, հակիրճ վիճաբանութենէ մը յետոյ՝ որոշեց Ցանձնաժողով մ'ընտրել ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, պաշտօն տալով նմա քննել կաթողիկոսական խնդրոյն պարագաներն և առաւելն 15 օրէն տեղեկագիր մը մատուցանել առ Ազգ. Ժողովն : Երեսփոխանք ազատ են մինչև մէկ շաբաթ իրենց կարծիքներն ու դիտողութիւններն յայտնել Ցանձնաժողովին :

Այս որոշում տրուեցաւ միաձայնութեամբ ընդդէմ 3 քուէից, յետ որոյ Ցանձնաժողովն կազմուեցաւ հետևեալ կերպիւ .

Անուանք Ցանձնաժողովոյն

Տ. Խորէն Արքեպիսկ. Նար-Պէյ
Տ. Մատթէոս Եպիսկ. Իզմիրլեան
Տ. Յակոբ Ծ. վարդ. [illegible]
Տ. Յովհաննէս աւագ քահանայ Մկրեան
Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան
Յարութիւն » Մերէնտիւլլի
Յովհաննէս » Թիրոսեան
Կարապետ » Ութուճեան
Մարկոս » Աղաբէգեան
Ստեփան » Փափազեան
Տոք. Յարութիւն » Թիրեաքեան
Յակոբ » Գուրգէն

ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Ահաւասիկ Քիշնեւի նկարագրական թղթակցութիւնն զոր մեր երեկի թուով խոստացած էինք հրատարակել :

ՔԻՇՆԵՒ, 12 Սեպտ.

Ամսոյս 9ին երեկոյեան ժամը 6ին ողջամբ ժամանեցին Քիշնև Սինոդի Սրբոյ էջմիածնի և Մայր Աթոռոյ միաբանութեան հրաւիրակներ Ամեն. Սրբազան Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Սադինեանց, կառավարիչ թեմին Հայոց Ղարաբաղու, և Գեր. Սրբազան Յովակիմ Եպիսկոպոս, Անդամ Սինոդին Սրբոյ էջմիածնի, ունելով իւրեանց հետ բարեկրօն Տէր Համազասպ աւագ քահանայն Տէր Աւետիքեանց և երկու կաթուղիկոսական Շաթիրներ . Սրբազան հրաւիրակներին դիմաւորեցին Քիշնեւի կայարանը տեղական հոգևորականաց դասը և խուռն բազմութիւն հայազգի ժողովրդոց քաղաքիս երկուց սեռից : Կայարանէն Սրբազանները նստելով յառաջուց պատրաստուած կառք դիմեցին ուղղակի էջմիածնական կալուածոյ մէջ գտնուած, յատուկ նոցա համար կահաւորուած բնակարանը, որը կը գտնուի դէմ յանդիման փառաւոր նորաշէն Առաջնորդարանի վիճակիս Հայոց Նոր-Նախիջևանի և Բեսարաբիոյ, յորում և ունի իւր բնակութիւն Նորին Վեհափառութիւն Սրբազնագոյն Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց :

Հետևեալ օրն ամսոյս 10ին կանուխ առաւօտեան սկսան հետզհետէ ժողովուիլ հրաւիրակ Սրբազաններու բնակարանը տեղական հոգևորականաց դասը, կարեւոր պատրաստութիւնք տեսնելու Վեհ. Հայրապետին ներկայանալու համար, իսկ քաղաքիս ազգայնոց ականաւոր իշխանները ուղղակի ի Վեհարան ամէնքն ալ սրտատրոփ և լցեալ անպատում խնդութեամբ որ արժանի պիտի լինէին տեսնելու մի փառաւոր իսկ հայկական հանդէս, որոյ վրայ հասկացողութիւն անգամ չունէին :

Ժամը 11ին մի քառորդ մնացած, Վեհ. Հայրապետը բարեհաճեցաւ ելնել իւր Ներսի սենեակներէն և մտաւ ընդունարանը, ուր անմիջապէս հրաւիրուեցան ազգային իշխանները և մի փոքր միջոց մխիթարուեցան Նորին Սրբութեան պատկառելի և քաղցրաժպիտ տեսութեամբ և խօսակցութեամբ : Ցետոյ Նորին Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ յայտնել Հրաւիրակ Սրբազաններուն տեղական աւագ Երէց քահանայի միջոցաւ թէ ինքը պատրաստ է ընդունել զնոսա :

Ճիշդ ժամ 11ին Հրաւիրակ Սրբազաններն հագած իւրեանց փիլոններ և բոլոր ունեցած նշաններով զարդարած իւրեանց կուրծքեր, ունելով առաջներից երկու կաթուղիկոսական Շաթիրներ իւրեանց պատմական ծիրանեգոյն համազգեստներով, ձեռքերնին բռնած Պարսկական Շահերից ընծայուած [illegible]ներ, յետոյ երկու կարգ շարուած դպրաց դասը ուրարները ուսերնին ձգած, չորս քահանայք փիլոններ առած, յորոց միոյն ձեռք կաթուղիկոսական Խաչ և միւսին Հովուապետական Գաւազան, որք յառաջապէս բերուած էին Մայր Աթոռէն, յետոյ էջմիածնական կալուածոց կառավարիչ բարեխնամ Կարապետ վարդապետ, յամրընթաց քայլերով դիմեցին ուղղակի Վեհարան, որոյ դռները բաց էին ընդունելու այդ չքեղ գնացք : Երբ որ հասան ընդունարան, ուր էր Վեհ. Հայրապետն իւր շուրջն ունելով յոտընկայս ազգային իշխանները, ամէնքը գլուխները խոնարհելով ողջունեցին և կանգնեցին Վեհ. Հայրապետի առջևը, որ նոյնպէս ոտքի վերայ կանգնած կայր, և իւրաքանչիւր ոք կալաւ իւրեան յարմարաւոր տեղը յաջմէ ունելով Հովուապետական Գաւազանը և յահեկէ կաթուղիկոսական Խաչը, իւրեանց վերայի դեղանկար և ասղնէգործ քօղերով :

Ալեզարդ Գրիգոր Սրբազան վերցուց իւր գլխի վեղարը և ձախ ձեռքի վերայ բռնած՝ մատեան յաջ և աջ ձեռքը դրած կուրծքին վերայ կրկին խոնարհեցաւ և ասաց հետևեալ խօսքերն ի դէմս Նորին Վեհափառութեան յուզուած սրտիւ և դողդոջուն ձայնիւ .

Վեհափառ Տէր,

Աստուածընտրեալ Հայրապետ .

«Ես և իմ միաբանակից եղբայր Գեր. «Յովակիմ եպիսկոպոս եկած ենք ի դիմաց «Սինոդի Սրբոյ էջմիածնի և Միաբանու-«թեան Մայր Աթոռոյ հրաւիրել զՁերդ «Վեհափառութիւն գալ բազմիլ ի գահ «Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի, «յաղագս որոյ ահա կը մատուցանենք Ձեր «Վեհափառութեան այս սուրբ խաչն կա-«թողիկոսական և այս հովուապետական «գաւազանս» :

Առնելով այս խօսքեր առաւ Սրբազանը Տէր Համազասպ քահանայի ձեռքէն Հովուապետական Գաւազանը եւ քայլելով դէպ ի Վեհ. Հայրապետն մատոյց զայն Նորին Սրբազնութեան խորին յարգանօք և համբուրեց սրբոյ Աջոյն, և ապա դառնալով իւր նախկին տեղն շարունակեց ասել .

«Վեհափառ Տէր . վերջին ժամանակ-«ներս մեր սիրելի ազգայնոց մեծագոյն «մասը կարծում էր թէ՝ երկինքը միշտ մը-«ռայլ և մառախլապատ պիտի մնայ մեր «ազգին առաջ, կարծում էր թէ՝ իւր սու-«գը չպիտի փարատի երբէք և կուլար ան-«մխիթար, բայց որովհետև «Սիրտ Թա-«գաւորի ի ձեռին Աստուծոյ են,» այսպէս «և ահա՛ Ամենողորմած կամօք Նորին ԿԱՅ-«ՍԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ «ԹԱԳԱՒՈՐ ԿԱՅՍԵՐՆ մերոյ փարատեցաւ «այժմ այդ սուգ, պարզեցաւ երկինք եւ «սփռեցաւ մեր Ազգի վերայ լոյս և ցնծու-«թիւն : Այժմ Դուք էք, Վեհափառ Տէր, «մեր ազգի լուսատու աստղը, Դուք էք «մեր սրտերի միակ յոյսը և ապաւէնը և «մեք ամենեքեանքս հարուստ յուսով կամք «և մնամք թէ՝ Ձեր Հայրապետութիւնն «պիտի լինի օգտակար և փառաւոր մեր «ազգի համար և մեք միաբանական եղ-«բարբք հանդերձ պիտի մխիթարուիմք Ձեր «հայրական գութը և խնամքը վայելելով : «Կը մնայ մեզ ուրեմն ջերմագին աղօթքներ «վերառաքել առ Բարձրեալն Աստուած, «որպէս զի պարգևէ Ձեր Վեհափառու-«թեան ոյժ, կարողութիւն և առողջու-«թիւն և շնորհէ մեզ Ձեր թանկագին կեան-«քըն ընդ երկայն աւուրս ուղիղ վարդապե-«տութեամբ » :

Նորին Սրբազնութեան այս խորհրդաւոր և գեղեցիկ խօսքեր այնպիսի քաղցր տպաւորութիւն գործեցին ունկնդրաց վերայ, այնպիսի մի անօրինակ վեհութիւն տուին այդ հրաւիրանաց հանդիսին, մանաւանդ այդ նշանաւոր վայրկենին, երբ մատոյց Նորին Վեհափառութեան Հովուապետական Գաւազան, որ շատերի աչքերէն եկան հոսիլ յորդառատ արտասուք ուրախութեան և ոգևորութեան: Այլապէս կարող չէր լինել . Հայ սիրտը չէր կրնար անտարբեր աչօք նայիլ այդ չքնաղ և սքանչելի հանդիսին վերայ, առանց պահ մը սրտով և հոգւով չյափշտակուելու անցեալ ժամանակների փառաւոր և քաղցր յիշատակներով :

Նորին Վեհափառութիւնն իսկ անտարբեր չմնաց . Նորա վերայ ևս մեծ տպաւորութիւն գործեցին այս հանդէս և Հրաւիրակ Գրիգոր Սրբազանի գեղեցիկ խօսքեր . իսկ երբ ստացաւ Նորա ձեռքէն Հովուապետական Գաւազանը, նշմարելի էր թէ ո՛րքան յուզեալ էր այն պահուն Նորին Սրբութեան փափուկ սիրտ և հոգի, և ի՛նչ փառաւոր, ի՛նչ վսեմ, վեհ և պատկառելի էր այդ վայրկենին Նորին Վեհափառութեան կերպարանք :

Երբ վերջացոյց Գրիգոր Սրբազան իւր ատենաբանութիւն, Սրբազնագոյն Կաթողիկոսն յոտնկայս Հովուապետական Գաւազանը ձեռքին ի դէմս Հրաւիրակ Սրբազաններին պատասխանեց այսպէս .

«Ձեր պատուաւոր հրաւիրակութիւնն՝ «արդէն կը յիշեցուցանէ ինձ այն ծանր «ծանր Հայրապետական պարտաւորութիւն-«ներն, զորս երկինք դրին ինձ վերայ . Ես «ի նկատի ունելով իմ ծերութեան հասակ «և իմ անձնական տկարութիւն չէի փութա-«նար խոստանալ թէ կարեմ լիովին լը-«ցուցանել Սուրբ եկեղեցւոյ և սիրելի Ազ-«գիս բազմակողմանի պահանջքն և պի-«տոյս . բայց եթէ այն Տիրական ձայնն որ «երբեմն կը քաջալերէր զՄեծ Առաքեալն «Պօղոս խրախուսէ և զիս յասելն «Բաւ-«ական է քեզ շնորհք իմ, զի զօրութիւն իմ ի «տկարութեան կատարի », այն ժամանակ «յուսամ թէ Աստուածային օժանդակու-«թեամբ կարեմ մասնաւորապէս արդարա-«ցուցանել Ազգի և Եկեղեցւոյ յոյսը և ա-«կնկալութիւնքը : Ուրեմն կը խնդրեմ «աղօթեցէք առ Աստուած զօրացուցանել «իմ հոգեկան և մարմնական կարողութիւնս, «որ որպէս զի մաքուր առանց ամօթոյ լինիմ «առաջի Աստուծոյ, առաջի Ազգիս Հայոց «և առաջի Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ «Նորին » :

Ցետոյ Սինոդի անդամ Սրբազան Յովակիմ եպիսկոպոս մատոյց Նորին Վեհափառութեան Ս. Սինոդի պաշտօնական թուղթը, զոր հրամանաւ Վեհափառին վիճակային կոնսիստորի Ատենադպիրը բարձրաձայն կարդաց ի լուր ամենեցուն և որ ունէր զայս օրինակ .

Նորին Վեհափառութեան
Ծայրագոյն Պատրիարքի և Կաթողիկոսի
Ամենայն Հայոց Տեառն Տեառն ՄԱԿԱՐԱՅ
Ի Լուսաւորչական Հայոց Սինոդէ
Սրբոյ Էջմիածնի
Ցայտարարութիւն

Ցինոդս նշանակեալ զկառավարիչ թեմին Հայոց Ղարաբաղու զԲարձր Սրբազան Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Սադինեանց և զԱնդամ Սինոդիս զՍրբազան Յովակիմ եպիսկոպոս Տէր Գրիգորեանց ի պաշտօն հրաւիրակութեան ի դիմաց Անդամոց Սինոդիս և միաբանութեան Մայր Աթոռոյս ուղևորեաց յառաջ Ձերդ Վեհափառութեան առ ի հրաւիրել զՁերդ Սրբութիւն յԱթոռ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի :

Իսկ մեք և համայն ուխտ միաբանութեան, աղաչեմք զամենարարին Աստուած զի յաջողեսցէ Ձեզ անփորձ և անվտանգ հասանել ի Մայր Աթոռս ի Ս. Էջմիածին :

Տեղակալ Ատենապետի Սինոդի
Մկրտիչ Արքեպիսկոպոս
Անդամք
Մեսրովբ Եպիսկոպոս   Երեմիա Եպիսկոպոս
Ներսէս »   Մամբրէ »
Ատենադպիր Ս. Մուշեղեանց
Համար 2596
ի 28 օգոստոսի 1885 ամի
ի Ս. Էջմիածին

Այնուհետեւ հոգեւորական դասը խոնարհելով առաջի Նորին Վեհափառութեան և համբուրելով Նորա Սուրբ աջը դուրս եկան ընդունարանէն, ուր մնացին ըստ հրամանի Վեհափառին միայն հրաւիրակ Սրբազաններն, որք իշխաններուն հետ ծանօթանալուց զկնի, վայելեցին Վեհափառին հետ նոյն միջոցին մատուցուած սուրճը և ապա ամենեքեան հրաժեշտ տուին և գնացին իւրեանց տներ :

Այսպէս վերջացաւ այս գեղեցիկ հանդէս հրաւիրանաց որ մի տարօրինակ մխիթարական տպաւորութիւն գործեց ամէնքի վերայ և իւրաքանչիւր ոք զմայլած, հիացած և ոգևորուած բերնէ բերան սկսան պատմել իրարու իւրեանց տեսածը և լսածը և հանդիսի փառաւորութիւն և չքեղութիւն :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Բ. Դուռն երթալով՝ տեսակցեցաւ դատական գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ :

Ցառաջիկայ կիւրակէ, 22 սեպտ., Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկ հանդիսաւոր Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ Պօյաճը գիւղի Ս. Երից Մանկանց նորաշէն եկեղեցւոյն մէջ :

Հայ-Հռովմէականաց Պատրիարք Գեր. Ազարեան Սրբազանն երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Տատեան Վսեմ. Ցարութիւն էֆէնտիի հետ :

Կը լսենք թէ Հաճնոյ ամուսնական խնդրոյն առթիւ հանրածանօթ եղած Գըրգաշարեանց գժբախտ ընտանիքին բոլոր անդամներն — 17 հոգիք — բողոքագիր մը ղրկած են շաբթուս մէջ առ Ազգ. Երեսփ. Ժողովն և դարձեալ հեռագրաւ մը հաստատած են իրենց այս բողոքը, որով կը պնդեն իրենց ծանուցեալ արդար դատին վրայ, յայտնելով թէ իրենց աղջիկը (Նարկիզ) ամենեւին դոհ չէ բռնի ամուսնութենէն . թէ բռնութիւնն ապացուցեալ իրողութիւն մ'է և կը շարունակէ . թէ իրենք արդարութիւն չեն կրնար գտնել ի Հաճըն . և թէ դատն Ազգ. Պատրիարքարանի կամ ուրիշ դատարանի առջեւ վարելու համար իրենց կողմէ փոխանորդ կարգած են Զաքարեան Ստեփան էֆէնտին, (զոր՝ ինչպէս յայտնի է՝ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսն Ատանայէն հեռացնել տուած էր՝ իւր յոռի վարչութեան դէմ գործելուն առթիւ .)

ԵՐԿՐԱԳՈՒՆՏ օրաթերթի թիւն հրատարակեցաւ հետևեալ պարունակութեամբ .

Հայկական նշանագիրք . — (Ս[illegible] Վ. Պ[illegible]) : Շողեր եւ Ցօղեր . — ([illegible]) : Լուռ Պարտամունք . — ([illegible]) : Ալեւորական համաշխարհիկ լեզու . — ([illegible]) : Զայնք ի միոյ նուիթեան . — (Յ. Սեթեան) : Թռչակք . — ([illegible]) : Ծագիկ եւրոպական դրականութեան . — Մանիլակ . — ([illegible]) : Հընախօսական . — ([illegible]) : Մեռեալներն . ([illegible]) : Աղջկան մը օրագիրն . — (Մելանի) : Կինն . — ([illegible]) :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արքունի Թնդանօթարանի վերատեսչութեան փոխանորդ անուանեցաւ Թնդանօթարանի գործարանաց տեսուչ Ֆերիգ Սայիտ փաշա :

Հանգստեան Թոշակի Սնտուկին գանձապետ Եօմեր էֆէնտի Նիզամական Գանձուն առաջին գանձապետ անուանեցաւ :

Մէճիտիէի ականակուռ պատուանշան շնորհուեցաւ Պաղտատի Նաքիպ-իւլ-Էշրէֆ Սէյտ Սէլման էֆէնտիի :

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ' Իրէկի կեդրոնական հրամանատար Միրլիվա Իսկէնտեր փաշայի :

Արքունի Թնդանօթարանի գործարանաց վերատեսուչ անուանեցաւ [illegible] Միրլիվա և Մուվիլին խորհրդոյ նախագահ Ֆաիք փաշա :

Ատայի նորընտիր կուսակալ Րաիֆ փաշա երէկ Կայս. պալատն երթալով իւր շնորհակալութիւններն յայտնեց :

Բարձր Մեծ-Եպարքոսը, իւր հետն ունենալով Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Տատեան Վսեմ. Ցարութիւն էֆէնտին, այսօր մայրաքաղաքիս բոլոր օտար տէրութեանց դեսպաններուն փոխադարձ այցելութիւն պիտի տայ :

Անգլիական արտասովոր պատուիրակ Սըր Ուոլֆ, դեսպանատան թարգման Պ. Մարինիչի հետ երէկ Բ. Դուռն երթալով, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Վսեմ. Արիֆի փաշայի և Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Տատեան Վսեմ. Ցարութիւն էֆէնտիի հետ մասնաւոր տեսակցութիւն մ'ունեցաւ :

Իտալական դեսպանատան առաջին թարգմանն երէկ յատուկ հրաւիրանօք Բ. Դուռն երթալով, Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Տատեան Վսեմ. Ցարութիւն էֆէնտիի հետ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ :

Ռուսական, աւստրական, հելլենական և ռումանական առաջին թարգմանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Վսեմ Տատեան Ցարութիւն էֆէնտիի հետ :

Կը հաստատուի վերջապէս այն լուր թէ անգլիական նաւատորմը հրաման ստացած է Զմիւռնիոյ նաւահանգիստն երթալ :

Արտաքին գործոց նորընտիր նախարար Սայիտ փաշա երէկ իրիկուն Պերլինէն ճանբայ ելած է մայրաքաղաքս գալու համար :

Թայմզ կը ծանուցանէ թէ Փարիզի օսմ. դեսպան Էսատ փաշա իւր պաշտօնը պիտի շարունակէ :

Հանրային կրթութեան Նախարար Մունիֆ փաշա երկու երեք օրէն մայրաքաղաքս կը հասնի :

Սուրիոյ Նահանգին կուսակալ Նաշիտ փաշա, և Ատանայի կուսակալ Րաիֆ փաշա երէկ աւստրիական [illegible] շոգենաւով իրենց պաշտօնատեղին ուղևորեցան :

Գերմանական դեսպան Պ. Ռատովիծ իւր օրինական Թարապիայի [illegible] առջևէ կրացնելէ յետոյ, ցամաք ելաւ երէկ առաւօտ և Բերայի դեսպանատունը գնաց, ընկերակցութեամբ Տիկին Ռատովիծի որ շոգենաւ գնացած էր իւր ամուսինը դիմաւորելու :

Դեսպանատան և հիւպատոսարանի պաշտօնեայք խմբովին ընդ առաջ գընացին Պ. Ռատովիծի, բարի գալուստ մաղթելու :

Գերմանական դեսպան Պ. Ռատովիծ Թարապիայէն ելնելով ուղղակի Բ. Դուռը գնաց երէկ և Բարձր Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց Նախարարի փոխանորդին հետ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ :

Եգիպտոսի չուէտական գործակատար Պ. Հէյնտէնսթամ որ երեք ամսէ ի վեր մայրաքաղաքիս դեսպանատան գործերը կը վարէր ի բացակայութեան դեսպանին, տիկնոջն հետ մեկնեցաւ Ալեքսանդրիա :

Դեսպանատան և հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեայք և դեսպանական մարմինք շոգենաւ գնացին . Նոյնպէս անգլ. արտասովոր պատուիրակ Սըր Ուոլֆ շոգենաւ գնաց Պ. Մարինիչի հետ բարի երթ մաղթելու Պ. և տիկին Հէյնտէնսթամի :

Առողջապահական խորհուրդը պաշտօնական ազդով կը ծանուցանէ թէ ներկայ ամսոյս 18էն սկսեալ, Վառնայէն և Թրիէսթէէն եկող շոգենաւուց ուղեւորք 48 ժամ, իսկ Քէօսթէնճէի, Դանուբի և Օտեսայի նաւահանգիստներէն եկողները 24 ժամ քարանթինայի պիտի ենթարկին :

Եգիպտական Էլ-Լաման լրագիրը կը հրատարակէ հետեւեալ նամակը զոր Սէնուսիներու Շէյխն ուղղեր է սուտանեան ցեղերու գլխաւորներուն .

Կը դիմեմ Սուտանի ցեղապետներուն՝ իբր ամեն անոնց որք կը յարգեն և կը կրեն իսլամական հաւատքը :

Աստուած ըսաւ Գրքին մէջ . «Հնազանդեցէ՛ք առ Աստուած, առ Մարգարէն եւ առ այն որ կը կառավարէ զձեզ :»

Հաւատացէ՛ք երկնաւոր բանին և հնազանդեցէք նմա . խոյս տուէք սխալանաց շաւղէն որուն կը հետեւիք և որ անմիաբանութիւն պիտի ձգէ ի մէջ Իսլամաց :

Ցարգեցէք Խալիֆին իշխանութիւնն . — Այս է կամք Տեառն :

Հաւատացէ՛ք ինձ և իմ պաշտօնիս : Ցիշեցէ՛ք թէ Խալիֆը ներկայացուցիչն է Խալիֆային և թէ հնազանդութիւն պարտիք նմա ինչպէս Խալիֆային :

Իւր ներողամտութեան մէջ, նա չուզեց պատժել . ողորմած՝ որպէս պարտի լինիլ ամեն ճշմարիտ իսլամ, ազդարարութիւն մը կ'ուղղէ ձեզ . եթէ ունկն չի դնէք, իրաւունք ունի պատերազմ մղելու ձեզ դէմ : Արդ, Գրքին մէջ ըսուած է . «Եթէ հաւատացելոց երկու ազգեր մարտնչին միմեանց դէմ, հարկ է որ մեր հաւատացեալք աշխատին խաղաղութեան հաստատման, եւ եթէ անոնցմէ մին մերժէ այս միջամտութիւնն, ամենքնիդ զինուեցէք անոր դէմ, զայն ջախջախելու համար :

Ահաւասիկ ինչ որ կ'ուզէի ըսել ձեզ, իբր ճշմարիտ իսլամ : Եթէ հնազանդիք, ձեր վարձքը կը գտնէք . եթէ ոչ, չարչարանք, վիշտ և դառնութիւն միայն կը մնան ձեզ :

(Մէհմէտ Օսման)

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ

Նախընթաց թուով մը, մեր մասնաւոր տեղեկութեանց վրայ յենլով, ծանուցինք թէ Պ. Հիրշ հեռագրած է Երկաթուղեաց Տնօրէնութեան ի Կ. Պոլիս, որպէս զի օսմ. կառավարութեան դէպ յԱրեւ. Ռումէլի ղրկել ուզած զօրքերն ու ռազմամթերքը փոխադրելու համար կանխիկ դրամ չպահանջէ :

Կ'իմանանք թէ Ընկերութիւնն յանձն առած է միանգամայն սովորականէն կէս գինով կատարել այդ փոխադրութիւններն և չորեքշաբթի օրն հրահանգ ղրկեր է Կ. Պոլսէն յԱդրիանուպօլիս և Տէտէ Աղաճէն ի Գուլէլի Պուրկազ գտնուող բոլոր կայարանաց, որպէս զի եթէ օսմ. իշխանութիւնք իրենց դիմեն զօրաց և ռազմամթերաց փոխադրութեան համար ու Սպարապետութեան կողմէ յանձնուած օրինաւոր Մազպաթայ մը ներկայացնեն, խնդրուած փոխադրութիւնք կատարուին, ետքէն հաշուակցելու պայմանաւ :

Նոյն տրամադրութիւնք պիտի գործադրուին նաև Սէլանիկ-Իւսկիւպ-Միթրովիցայի գծին վրայ :

Սպարապետութիւնը 4000 զօրաց անկողին պատրաստել տուեր է, Մուսթաֆա-Փաշայի օսմ. բանակը ղրկելու համար :

Կը հաստատուի այն լուր թէ Ադրիանուպոլսոյ կուսակալն արգիլեր է ցորենի և արմտեաց արտածութիւնն : Այս որոշում տրուած է գաւառին վարչական ժողովոյ մէջ և պիտի գործադրուի Կ. Պոլիս ղրկուելիք ապրանաց համար ևս :

Մաս մը արմտիք որք պատրաստուած էին հրամանագիրն ելած վայրկենին, ճանբայ հանուած են բացառիկ արտօնութեամբ, սակայն այնուհետեւ ամենախիստ հրահանգներ տըրուած են որ ի՛նչ քանակութեամբ ցորեան իսկ դուրս չհանուի գաւառէն :

Այս աւուր Թայմզի մէջ կը կարդանք .

Երէկ երկու կարեւոր գրոյցք շըրջեցան մայրաքաղաքիս մէջ : Առաջինն էր Պուլկարիոյ իշխանին իւր նախարարաց հետ Փիլիպպէէն Պուլկարիա քաշուիլն, և զՏօքթէօռ Ստրանսքի, արտասովոր Քոմիսէրի տիտղոսով, ի Փիլիպպէ թողած լինելն . Երկրորդ թէ իշխանը Փիլիպպէէն մեկնած է, բայց չը գիտցուիր թէ ո՛ւր :

Մայրաքաղաքիս ռումանական դեսպանը, իւր կառավարութենէն ստացած հրամանի մը համաձայն, պաշտօնապէս հերքած է այն լուր թէ Ռումանիոյ, Սերպիոյ և Յունաստանի միջև համաձայնութիւն մը գոյացած է :

Վառնայէն, Ռուսճուքէն և այլ քաղաքներէ առնուած մասնաւոր տեղեկութիւնք կը հերքեն այն լուր թէ ռուս կամաւորներ այդ քաղաքներէն անցնելով ի Պուլկարիա կ'երթան :

Սոֆիայէն կը հեռագրեն [illegible] լրագրոյն .

Փիլիպպէէն եկող անձինք կը հաւաստեն թէ Արեւ. Ռումէլիի մէջ 30,000 զինուորք կան որոց 18,000ը կը պատկանին Քաղաքապահ գնդին :

Կը հաւաստեն (թէև չկրցայ դեռ ստուգել) թէ պուլկարական բանակը կը բաղկանայ 52,000 հոգիէ :

Այսօր 1500 կամաւորք ուղեւորեցան ի Փիլիպպէ :

Սոֆիայէն գնացած են արդէն 9500 կամաւորք :

Զինուորագրութիւնք կը շարունակուին :

Չորս վաշտէ բաղկացեալ պուլկարական զօրագունդ մը գրաւեց սերպիական սահմանագլուխն Բաժքով-Սիւվաթի երկայնութեամբ, դէպ ի Պաչէն-Նօո (Բրայկուէվածի շրջանակին մէջ) :

Տեղական լրագրաց մէջ այլ ընդ այլ զրոյցներ հրատարակեցան Փիլիպպէի կայարանապետ Պ. Սփօրձայի նկատմամբ, որոյ համար ըսուեցաւ իսկ թէ մեռած է : Ճշմարտութիւնն այն է թէ Պ. Սփօրձա ողջ առողջ էր սեպտ. 10/22ին : Թօրթըր հազարապետն հետեւեալ կերպիւ պատմած է ֆրանսերէն լրագրոյ մը ներկայացուցչին, այդ զրոյցներու տեղի տուող պարագաներն :

Փիլիպպէի նամականան պետ Պ. Թէոտորոֆ չուզելով հնազանդիլ առժամեայ կառավարութեան հրամանաց, հազարապետ Բայչօ Նիքօլայեֆ՝ անդամ այդ կառավարութեան և տնօրէն քաղաքապահ զօրաց վարչութեան դիւանին, քովը գնաց զայն ձերբակալելու համար, և ըսաւ . «Եթէ չես ուզեր հնազանդիլ, բռնութեամբ պիտի հնազանդեցնենք » — Ի՛նչ, գոչեց Պ. Թէոտորոֆ, ես բռնութեա՛ն հնազանդիմ — եւ ռեվօլվէր մը հանելով գրպանէն, երեք հարուած պարպեց սպայն վրայ որ ծանրապէս վիրաւորեցաւ և մեռաւ յաջորդ օրը, Պ. Թէոտորոֆ սրճարանի մը մէջ ապաստանեցաւ, ուր ո՛չ ոք կը համարձակէր մօտենալ անոր։ Վերջապէս զինուոր մը ներս մտնելով, հրացանի հարուածով մը սպաննեց մարդասպանը։ Ցայնժամ ամբոխը ներս խուժելով, յօշոտեց Թէոտորոֆի դիակը. այս պաշտօնեայ արդէն իսկ ատելի դարձած էր ժողովրդեան իւր յոռի վարմանց պատճառաւ։

Նէքրոլյէֆ հազարապետը թաղուեցաւ զինուորական պատիւներով։

Այս պատմութենէն կ'երեւի ահա թէ նամակատան պետ Պ. Թէոտորոֆն է սպանողը, և ո՛չ թէ կայարանապետ Պ. Սֆորձա։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ ծանուցինք թէ Յունաստանի պատերազմական Նախարարին հրամանաւ, պահեստի երկու գունդեր ի զէն կոչուած են։ Այդ գունդին մէջ պիտի առնուին զէնք կրելու կարող 23 էն 24 տարեկան բոլոր երիտասարդք։

Երկու հեծելախումբք՝ որոց մին կը գտնուէր յԱթէնք և միւսն յԱրկօս, հրաման ստացած են Լարիսա և Թիրնավօ երթալ։ Ուրիշ հետեւակազօրաց և հեծելազօրաց վաշտեր ալ հրաման ստացած են փոխադրուիլ ի Թեսաղիա, Վօլօս, Արթա, Միսօլօնկի և Յունաստանի այլ և այլ կողմերն։

Մինչեւ հոկտ. 5 Թեսաղիոյ մէջ համախմբելի զօրաց թիւը պիտի հասնի 10,000 հոգւոյ, 30 թնդանօթով։

Աթէնքի Համալսարանի ուսանողք որոշած են կամաւորաց գունդ մը կազմել Նախիշեան Լեգէոն անուամբ։ Մինչեւ սեպտ. 13/25, կամաւոր գրուած էին 200 ուսանողք։ Ասոնք համախմբուելով, մասնախումբ մ'ընտրեր են՝ որոյ պատուակալ Նախագահութիւնն յանձնուեր է Աթէնքի արքեպիսկոպոս Տ. Բրոկոպիոսի և անդամ ընտրուեր են՝ Պ. Պ. Ա. Սինկրօս, Ֆրէարիթիս, Պօձաբիս, Կէննատիոս, Տեզասքէվայիտէս և Քաճիմպալի։ Կամաւոր այնպիսի վարչութիւնն յանձնուած է այս մասնախումբին։

Ժողովրդական գումարումները կը շարունակեն։ Միթինկ մ'այնքան աղմկայոյզ եղած է որ ոստիկանութիւնն հարկադրեր է միջամտել, բայց չյաջողելով հանդարտեցնել տաք գլուխ ժողովականներն, զօրաց գունդ մ'ալ օգնութեան հասեր է զանոնք ցրուելու համար։

* * *

Եօրկիոս Թագաւորն Աթէնք դարձաւ անցեալ կիրակի։ Ժողովուրդն յոյժ ջերմագին ընդունելութիւն ըրաւ։ Անհուն ամբոխ մը դրօշակներ պարզած և բուռն «կեցցէ»ներով ընկերացաւ նմա մինչեւ պալատան դուռը։

Թագաւորը պալատան պատշգամին ելաւ և խօսքը ժողովրդեան ուղղելով, ըսաւ թէ իրաց կացութիւնն յոյժ ծանր է և արտասովոր, թէ մեծամեծ զոհողութիւնք պիտի խնդրուին երկրէն, բայց թէ հելլէն հայրենասէրք սիրայօժար պիտի ընդունին այդ զոհողութիւններն։ Թագաւորն յարեց թէ Յունաստան պարտի լրջութեամբ խորհիլ պարագայից վրայ, թէ ժողովուրդը պարտի վստահութիւն ունենալ իւր վեհապետին հայրենասիրութեան և կառավարութեան իմաստութեան վրայ։

Թագաւորին այս վերջին խօսքեր որոտագին ծափահարութիւններ հրաւիրեցին։

ՔԱՂԱՔԱՊԱՀ ԶՕՐՔ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՌՈՒՄԵԼԻԻ

Աւելորդ չէ, կարծենք, գաղափար մը տալ Արեւելեան Ռումէլիի քաղաքապահ զօրաց (միլիս) կազմակերպութեան վրայ, որք մեծ դեր մը կատարեցին պուլկարական ապստամբութեան գործոյն մէջ։

Քաղաքապահ զօրաց գունդն հաստատուեցաւ այն հիման վրայ զոր Պերլինի Դաշնագիրն ստորագրող Տէրութիւնք պատրաստեցին և որ գործադրեցաւ 1879 էն սկսեալ։ Այդ կանոնագրի համաձայն, Արեւելեան Ռումէլիի քաղաքապահ զօրքերը [illegible] Ներքինը։ Բարձրագոյն սպայք և զօրավարք կ'անուանին Վեհ. Սուլթանին կողմէ, իսկ երկրորդական սպայք կուսակալին կողմէ, յանուն Ն. Կ. Վեհափառութեան։

Ամեն Արեւելեան Ռումէլիցի որ 20 տարեկան է, քիչ բացառութեամբ պարտաւոր է գործօն ծառայութեան կոչուիլ մինչեւ 32 տարեկան, 4 տարի առաջին գունդին մէջ, 4 տարի երկրորդին մէջ և 4 տարի պահեստի բանակին մէջ։ Մինչեւ ցարդ այս տրամադրութեանց գործադրութիւնն յոյժ դժուարին էր, վասն զի ո՛չ ոք կարող էր ճշդիւ իւր տարիքն յայտնել։

Ամբողջ գաւառն ունի զինուորագրութեան 12 կեդրոն. 2 ի Ֆիլիպէ, 1 ի Թաթար-Փազարճըգ, Բէզօրա, Գըզանլըգ, Էսկի-Զաղարա, Սլիվնօ, Եամպօլու, Հարմանլը, Հասքէօյ, Այտօս և Պուրկազ։

Այս կեդրոններէն իւրաքանչիւրին մէջ կը գտնուին միայուն գունդեր, 4 ի Ֆիլիպէ, 3 ի Պուրկազ, և մէկ մէկ եւս գաւառակաց մէջ։ Մէն մի գունդը կը պարունակէ 4 սպայ և 148 զօրք, որով քաղաքապահ զօրաց թիւը կը լինի, խաղաղութեան ժամանակ, 150 սպայ և 3500 զօրք։

Իսկ շարժման ժամանակ, [illegible], իւրաքանչիւր կեդրոն պարտի տալ 1 վաշտ առաջին գունդէն, 1 վաշտ երկրորդ գունդէն և 1 վաշտ պահեստի գունդէն։ Այս վաշտերէն իւրաքանչիւրը պիտի բաղկանայ 24 սպայէ և 957 հոգիէ։

Հետեւաբար 24 վաշտերու պատրաստ զօրաց թիւը պիտի լինի, պատերազմի ժամանակ, 576 սպայ, և 22,968 զօրք, իսկ պահեստի բանակինը՝ 60 սպայ և 1452 զօրք։ Մինչեւ ցարդ մտածուած չէ շարժուն վիճակի մէջ դնել պահեստի զօրքերն։

Զինուորական կանոնագիրը և լեզուն ռուսերէն են. Միայուն գունդերը զինեալ են Պերտանի հրացաններով։ Քրինքա հրացաններ և ըստ բաւականին ռազմամթերք պատրաստուած են առաջին գունդին համար, իսկ երկրորդ գունդին և պահեստի զօրաց համար ոչինչ պատրաստուած է դեռ, այնպէս որ երբ կ'ըսուի թէ Արեւ. Ռումէլիի միլիս զօրաց բանակը շարժուն վիճակի մէջ կը դրուի, առաջին զօրագունդի 12 վաշտերը միայն կը հասկցուի։

Բարձրագոյն պաշտօններն յանձնուած են ռուս սպայից, իսկ երկրորդականները՝ Պուլկարաց. բանակին ծառայութեան մէջ կը գտնուին երկու թուրք սպայք։

Անցեալ տարուան ամառնային մարզանաց ժամանակ, [illegible] քանի մը քննադատութիւններ հրատարակեց քաղաքապահ զօրաց զինուորական կարողութեանց վրայ։ Նախ կը յայտնէ թէ լաւ չեն կարող քալել, զօրաց մէկ մասն ետ կը մնան և կը նստին կառքերուն վրայ։ Բանակին մէջ կարգապահութիւն չկայ։ Ո՛չ հետեւակազօրք, ո՛չ ալ հեծելազօրք չեն գիտեր թէ ի՛նչ է պատերազմի ժամանակ կարգապահութիւնը. երկուքը մէկանց կ'սկսին շարժիլ մեծ հեռաւորութիւններէ։

Փիլիպէէն կը ծանուցանեն թէ քաղաքին Նամակատունը բացուած է սեպտ. 8|20ին։ Ռումէլիական թղթադրոշմք կը գործածուին, պուլկարական առիծու կնիքով։

Մաքսային միօրինակ սակագնոյ մը հաստատման յանձնաժողովոյ նիստերը դադրած են մէկ ամսէ ի վեր, վասնզի օտար տէրութեանց գրեթէ բոլոր ներկայացուցիչք այս պահուս բացակայ կը գտնուին Կ. Պոլսէն։ Վիճաբանութիւնք պիտի վերսկսին հոկտեմբերին, երբ վերադառնան յիշեալ պատուիրակք։ Սկզբան կէտերն որոշուած են, իսկ մանրամասնութեանց գալով, քիչ ապրանքներ կան որոց վրայ կարծեաց անհամաձայնութիւն գտնուի պատուիրակաց միջեւ։

Այսպէս, անգլիական սակագինք աւարտած են։

Ֆրանսա համաձայնած է [illegible] ապրանաց վրայ, և կը մնան տասներկու ապրանքներ։

Գերմանական պատուիրակն Պ. Ժիլլէ աւարտած է ամեն ինչ։

Ռուսիա համաձայնած է բոլոր ապրանաց վրայ, բաց ի պղինձէն և քարիւղէն։

Աւստրիա վերապահումներ ըրած է քանի մը գլխաւոր ապրանաց վրայ, ինչպէս են ապակեղէնք և պատրաստ հագուստ։

Միմիայն Իտալիա կայ որ բոլորովին յետամնաց և վերապահման գիրքի մը մէջ է, փոխանակ աւելի գործնական ընթացքի մը հետեւելու։

Այս վիճակին մէջ է ահա մաքսային սակագնոյ խնդիրն։

Երբ հոկտեմբերին վիճաբանութիւնք վերսկսին, բոլոր մասնակի աշխատութիւնք պիտի միացուին և իւրաքանչիւր պատուիրակի կողմէ ընդունուած սակագնոյ մէջէն պիտի որոշուին անոնք որոց գիներն ամենէն նուազ են և ուստից պիտի օգտեն ամենքն ալ։ Եւ որովհետեւ միօրինակ դաշնագրոյ մը օրինակը գրեթէ աւարտած է և վերջնապէս ընդունելու մօտ, երբ մաքսային սակագնոյ ամբողջութիւնն ընդունուի, ստորագրուի պատուիրակներէն և վաւերացուի իրենց կառավարութեան կողմէ, յայնժամ դեսպանաց պիտի մնայ միայն ստորագրել առեւտրական դաշնագիրն։

Կառավարական սպանդանոցներու մենաշնորհն ստացող անձը չկարողանալով ժամանակին հատուցանել սեպտ.ի սկիզբը Քաղաքապետութեան վճարելիք գումարն, յիշեալ պաշտօնատունը գրաւած է այդ սպանդանոցներու հասոյթն և ինք պիտի գանձէ զանոնք մինչեւ որ իւր պահանջած գումարն ամբողջովին ստանայ։

Ղալաթիոյ Պօրսայի Գօմիսարեան [illegible] տետրակէն ջնջեց Մօլիա Հրէի անունն, որ, ինչպէս ծանուցինք ժամանակին, Գօնսօլիտէներու գնոց յանկարծական անկման միջոցին 1300 ոսկւոյ բացով մը փախած է։

Երէկ առաւօտ ոստիկանութեան բանտէն երկու բանտարկեալք խոյս տալու փորձ մ'ըրին հետեւեալ կերպով։ Բանտին աղտեղութիւնները և աղբերը վերցնելու յատկացեալ կառքն երբ ներս կը մտնէ, երկու բանտարկեալք մէջը կը պահուին և կառապանը անոնց վրայ աղբ և այլն լեցնելով բանտէն դուրս կը հանէ. կառքը Սուլթան Ահմէտի հրապարակը հասնելուն պէս երկուքն ալ կը պատրաստուին փախչիլ, բայց քանի մը ոստիկանք տեսնելով զանոնք մին կը ձերբակալեն, բայց միւսը կը յաջողի խոյս տալ։

Գատը գիւղի Գուշ Տիլի կոչուած թաղը հետեւեալ ոճիրը տեղի ունեցաւ այս չորեքշաբթի գիշեր։ Մահմուտ պէյ անուն թնդանօթաձիգ զօրաց սպայ մը քաղինօճի Վասիլի կնոջը՝ Մարիի հետ, իւր [illegible] մէջ զուարճացած միջոցին, բաւական գինով լինելով, րէվօլվէրի հարուածով մը Մարին գլխէն ծանրապէս վիրաւորեց։ Կինը երէկ մեռաւ և ոճրագործը ձերբակալուելով Իսկիւտարի ոստիկանութեան յանձնուեցաւ։

Երէկ գիշեր ժամ 4ին Էյիւպի Թօփրաք սօքաղը կոչուած թաղը հրդեհ մը ծագելով, երեք տուն և մէկ ապարանք հրոյ ճարակ եղան։

[illegible] կ'իմանայ թէ Վեհ. Սուլթանը պալատան ախոռէն քառասուն ձի ղրկեր է արքունի Թնդանօթարանին։ Ասոնք վերջերս Հունգարիայէն գնուած ընտիր կենդանիներ են որք թնդանօթաց պիտի լծուին։

Վառնայէն և Պալչըքէն առնուած նամակներ կը ծանուցանեն թէ, կ'ըսէ Լը Թէմփ, եթէ պատերազմ ծագի, պիտի արգիլուի այդ երկու նաւահանգիստներէն արմտեաց արտածութիւնն։

Այս անգամ տեղի ունեցող Արեւ. Ռումէլիի Երկաթուղեաց 94րդ վիճակահանութեամբ շահող թուոց մէջ ստորագրեալ թիւերն իմ վաճառածներէս ըլլալով, որոնց քով որ կը գտնուին, բերելով առ իս շահուած գումարը ստանալնին կը ծանուցուի։

Թիւ	Ֆրանգ
1230321	400
1230322	»
1230323	»
1230324	»
1230325	»
1802349	»
1911052	»
1911053	»
1911054	»

ՄԱՐԳԱՐ ԳՈՒԼԱԳՍԸԶԵԱՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Այս առաւօտ

ԶԱՐԸ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բուքրէշ, 30 սեպտ.

Զարը չուզեց ընդունիլ Պուլկարական Պատգամաւորութիւնը։ (Տե՛ս այս աւուր առաջին էջին մէջ)։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՎԻՃԱԿԸ

Վառնա, 30 սեպտ.

Փիլիպէի դէպքերը Վառնայի և շրջակայ գիւղօրէից Պուլկարներուն մտաց վրայ յառաջ բերած չեն թուիր այն գրգռութիւն որ ակնկալելի էր։ Բայց պուլկար կառավարութեան որոշած ամեն տնօրինութիւնք ընդունուեցան անմռունչ։

Զէնք բռնելու կարող ամեն Պուլկարք զինուորագրեցան, և զինուորական կրթութեամբք կը պարապին բոլոր օրը։

Պուլկարաց երեւելի սեղանաւորք և վաճառականք հրաւիրեցան կարեւոր գումար մը հանգանակել իրենց մէջ, որ պիտի գործածուի սպառազինութեան և զօրահանութեան հաւանական ծախուց։

Զարին հրամանն որ ռուս սպայից կը պատուիրէ հրաժարիլ պուլկար բանակին ծառայութենէն և վերադառնալ Ռուսիա, կամ քաղաքային զգեստ հագնիլ՝ Պուլկարիա մնալ կարենալու համար, խորապէս ազդեց Պուլկար բանակին վրայ։ Այս հրամանն գործադրեցաւ երեկուընէ ի վեր։ Հետեւապէս, պուլկար ենթասպայք ստիճանի բարձրացում մը ստացան և ռուս սպայից տեղն անցան, և այսու ամենայնիւ դժգոհութիւն կը յայտնեն ռուս կառավարութեան որոշման դէմ։

Կառավարութիւնը կը փութացնէ շըրջակայ գիւղօրէից ցորենին հաւաքումն և ամբարումը. ցորենի գիներն աժան են, բայց կը գուշակուի թէ ի մօտոյ պիտի արգիլուի ցորենի արտածութիւնն, երկրին մէջ բաւական ցորեն պահել կարենալու համար. զի հողագործք, զինուորական վարժութեամբք զբաղեալ, կը սկսին դժխօրէից մէջ աշնանային սերմնացանութեանց համար, որք ամենէն կարեւորն են Պուլկարիոյ մէջ։

Միւնիխ, 30 սեպտ.

Ռուսիոյ Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Կիրս գնաց Ֆրիէտրիխսրուհէ, Պիզմարք Իշխանին հետ տեսակցելու համար, որ այս օրերս Պերլինէ հոն գնացած է։

ՏՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 20 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	109 5/8
3 » » » (վճռական)	109 1/4
3 » Բարիզի » (պանքայի)	23
3 » » » (վճռական)	23 07 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց.	(Միաց. D. Սէրի Գ. կ.	15 5
Պօրսայի գոցուելէն վերջը	»	15 5
Բէրայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 2
Բարձրագոյն գին	»	15 9
Նուազագոյն »		15 2
Կէս օրին		15 1

Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Ա. Սէրի Գ. կ.	26
» 1860) » 1863) » 1872)	Բ.	15 10
» 1865) » 1869) » 1873)	Գ. »	15

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	70 20
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. կ.	70 20
Կէս օրին	70 20

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Գ. կ.	Անգլ. Լր.	— —
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	Օսմ. »	— —
Պանք տը Գօնս.	» »	» »	— —
Սօ. Ճանէ է վալէօր	» »	» »	— —
Թրամվէյ	» »	» »	285
Ռումէլիի երկաթուղի		Ֆր.	35
[illegible] Բրիօրիթէ		»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		»	55

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
0 ֆրանքնոց	»	87 30
Անգլիական ոսկի	»	110 12
Բօլ Իմբէրիալ	»	90 12 1/2
Քրիմից	»	51 15
Ռուբլի թղթադրամ	»	9 16
» արծաթ	»	89 30
Ֆիօրին	»	8 35
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 2
Վեցնոց	»	102 25
Հինգնոց	»	102 20
Մէթալիք	»	97 20
Պղինձ	»	—
Թղթադրամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 1 Հոկտեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	99 7/8
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	13 15/16
» » » գոցուեցաւ	13 3/4
» » » Ա.	26 1/4
» » » Բ.	15
» » » Գ.	13 7/8
Օթօման 1871	67 1/2
Փոխառութիւն 1877	80 1/2
Պանք Օթօման	9 7/8
Ռուսական փոխառ. 1873	93 3/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	64
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	87 1/8
Տայրա Սանիէ	61
Տօմէնիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	84 1/2
Հունգարական պարտաթուղթ 4%	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիեննա, 1 Հոկտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 15
Օսմանեան երկաթուղի	17 50

Բարիզ, 1 Հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 47 1/2
» » 3 %	80 52 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 07 1/2
» » » գոցուեցաւ	13 90
» » Սէրի Բ.	15 25
» » Գ.	14
Օսմանեան երկաթուղի	36
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	497 50
Գրէտի Լիոնէ	525
» Ֆօնսիէ	1315
Բաժնետոմս Լիոնի	1246 25
Սուէզի ջրանցք	2005
Ռուսական 5% 1877ի	99
Իտալական Ռանթ	94 40
Եգիպտական միացեալ	322 50
Սպանիական (արտաքին)	57 1/8
Բրիօրիթէ թիւրք	347 52
5% Հելլենական	295
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 24

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾՈՑ ՎՐԱՅ

ՅՕԴՈՒԱԾ Ա.

Մի քանի ամիսներէ ի վեր Ազգային Պատրիարքարանի տռմարայ կարգադրութեամբն զբաղած ըլլալով, մանաւանդ վերջերս Ելեւմտից Հոգաբարձութեան անդամակցութեանս պատճառաւ, առիթ ունեցայ կատարեալ գաղափար մը կազմել մեր ազգային կեդրոնական գործոց վրայ։ Նախ փութամ ըսել, որ վիճակն կարծուածին չափ յոռի չէ և բարեփոխման դարմանն դիւրամատչելի կ'երեւի ինձ։

Գլխաւորապէս յարատեւութեան պակասութիւնն որ ախտ մը դարձած է մեր վրայ, պատճառ է արդի դժգոհութեանց, և կառավարելու կերպը չը գիտնալէ առաջ եկած թերութիւններ աչքի կը զարնեն Պատրիարքարանի գործոց մէջ։

Թէ և ընդհանուր առմամբ ազգերնուս դանձային վիճակն քաջալերական չէ բնաւ, սակայն ազգի մը Ներկատմամբ, Պատրիարքարանի դուռն այնչափ փոքր բացուած է, որ զայն քիչ մը ընդլայնելով, վիճակն բարելաւելու անհարկեւոր յանդգնութիւն չը կրնար համարուիլ։

Պատրիարքարանի գլխաւոր զբաղմունքն եղած է ամեն ատեն, գաւառաց բարօրութեանն համար, նոյա խնդրանաց կատարման փութալ։ Սակայն տեսնեմք թէ գաւառները ի՛նչ կերպով կը պատասխանեն Պոլսեցւոյ անձնուիրութեան։

Կար ժամանակ մը որ Պոլիս, իշխանական տեղչիւք, ստանձնած էր ամեն ծախք, և բնական իսկ էր, վասն զի Պատրիարքն ու առաջնորդներն ինքը կ'անուանէր, ինքը կը տեղափոխէր զանոնք ի մէկ խօսքով տէր էր վիճակին։ Սակայն Ազգային Սահմանադրութիւնը մէկ կողմանէ, եւ ներկայ մտածմանց հեւերուն փոխուիլն միւս կողմանէ, յեղաշրջած են ամբողջապէս աչքի դրութիւնք։

Ուր թողումք նաեւ որ առաջ շատ աւելի քիչ ծախքի պէտք կար և Պոլսոյ մէջ կարողութեան տէր ազգայինք շատ աւելի բազմաթիւ էին։

Բայց այսօր փոխարէն ի՞նչ կը տեսնեմք. բոլոր բեռն Պոլսոյ վրայ ծանրացած է, Պոլսոյ թաղերն որ տարին մի անգամ իսկ Պատրիարքարանի ծանրութիւն չեն տար, Քանչէլէր անուամբ կրկինը կը վճարեն գաւառներուն Մուքաթայ անուամբ բրած վճարքին։

Առաջնորդ մը որ բիւրաւոր Հայոց հոգեւոր հովիւն է, տարիներով փոյթ չտանիր իւր գաւառին առ Պատրիարքարանն ունեցած տարեկան մէկ երկու հազար ղրշի Մուքաթայի վճարմանը։

Սահմանադրութենէն առաջ, առաջնորդք շատ աւելի հոգ կը տանէին եղեր Մուքաթայի տրոց վճարման. վասն զի ուղղակի Պոլսոյ Պատրիարքին շրթունքէն կախումն ունի եղեր իրենց գոյութիւնը. մինչդեռ հիմա գաւառական ժողովներէն ընտրուած ըլլալնուն առթիւ, նախկին ակնածութիւնը վերջացած է։

Ուստի ի՞նչ պէտք է ընել ներկայ վիճակն բարելաւելու համար. ըստ իս նախ պէտք է օրագրական միջոցին դիմել, համոզելու համար գաւառացիներն հանդերձ իւրեանց առաջնորդներովն, որ ոչ ոք կրնայ առանց պարտքը վճարելու իրաւանցը տէր ըլլալ։ Եթէ կ'ուզեն որ Պատրիարքարանն, իրենց իբր Պոլսոյ փոխանորդն, ամեն գործերնին փութով կատարէ, պէտք է որ նոքա ալ, իրենց բաժին ընկած պարտուց գումարն անտրտունջ վճարեն։ Մանաւանդ թէ այդ գումարն, իրենց քաակին կարողութենէն վեր չըլլալէ զատ, շատ ալ աննշան է. կան գաւառներ, որ Պոլսոյ Մուքաթայի անուամբ ընելիք վճարքնուն կրկինը և գուցէ եռապատիկն գանձած են իրենց թեմական եկեղեցիներէն։

Եթէ գաւառացիք Պոլսոյ վիճակին տեղեկանալով քիչ մը բարի կամեցողութիւն ունենան, շատ մը անտեղութեանց առաջքն կ'առնուի։

Երկրորդ՝ առանց մեծ խստութիւն բանեցնելու, յարատեւելու է Պոլիս, գաւառներէն ունեցած իւր պահանջքն գանձելու։ Եթէ հարկը պահանջէ, այցելու ղրկելով նոյն իսկ գանձելի գումարին կրկինը անգամ ծախսելու է, որպէս զի վարժին պարտուց վճարման։

Առժամս խորհուրդ չեմ տար, որ պարտազանց առաջնորդութեանց գործերն բարձի թողի ըլլան Պատրիարքարանի մէջ. սակայն ամեն միջոցներով և անուանարկութեամբ իսկ պէտք է զգացնել Գաւառական ժողովոց և Առաջնորդաց թէ իրենց պարտազանցութիւնն ո՛ր աստիճան վնասակար է Ազգային Կեդրոնական գործոց բարւոք անօրինութեանը. վասն զի Պոլսեցիք երբեք անձնուիրութենէ խոյս չեն տըւած, սակայն չեն կրնար Պատրիարքարանի արդի համայն պէտքերն իրենք հոգալ. և եթէ կարենային իսկ, անիրաւութիւն եղած կ'ըլլար։ Պէտք է գաւառացիք համոզուին որ վերջապէս պարտազանցներու խումբն անտարբերութեամբ կը պատասխանեն ամեն տեղ։

Երկրորդ յօդուածով մը պիտի խօսիմ նոյն իսկ Մուքաթայի դրութեան անբաւականութեանը, Պատրիարքարանի պիտոյիցը, Ազգային տուրքն ընդհանրացնելու, և նոյա միջոցներուն ու դարմաններուն վրայ։

Մ. ՃԱՆԸՄԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴ.

ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ Ք
ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԱՃՈՒՐԴՈՎ.

1301 (1885) Մարտ 9 Թուականաւ Առեւտրական Ատենի առաջին Սենեկին արձակած մէկ վճռոյն զօրութեամբ, ի նպաստ Պ. Ալէքսանդր Գորբիի, իտալական հպատակ, ընդդէմ Պ. Սամիւէլ Գոհէնի, օսմանեան հպատակ, հրապարակային աճուրդով ի վաճառ պիտի հանուին զանազան Հէվալէներ որք ի պահեստի կը գտնուին Պ. Ալէքսանդր Գորբիի քով և անոր անուան են, յիշեալ Սամիւէլ Գոհէնի պարտուց համար։

Այդ Հէվալէներն երրորդ Սէրիին կը վերաբերին և Ելեւմտից Նախարարութենէն տրուած են ի ստորեւ յիշատակեալ գաւառաց վրայ, վճարելի լինելով 1298 տարւոյ ընդհանուր հասոյթներէն, մէճիտիէն 19 ղրուշի հաշուով.

Թիւ	Կտոր		Դր.	Դր.
26	1	Սէլանիկ	50,000	50,000
27/32	6	Եանեա	50,000	300,000
33/34	2	Սօրիա	50,000	100,000
35/36	2	Էնկիւրիւ (Եօզղատի սնտուկէն վճարելի)	50,000	100,000
37/38	2	Էնկիւրիւ	50,000	100,000
40/42	3	Տիարպէքիր	50,000	150,000
43/44	2	Գասթամունի	50,000	100,000
45	1	Պիթլիս	50,000	50,000
46/47	2	Քարէսի (Պալըքէսէր)	50,000	100,000
48	1	Խարբերդ (Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ)	50,000	50,000
49/50	2	Միտիլի (Պահրի Սէֆիտ)	50,000	100,000
51	1	Շէհրիզէմանէթ	50,000	119,071 27/40
		հանրագումար		1,319,071 27/40

Աճուրդք պիտի սկսին և աւարտին հետեւեալ կերպիւ.

Ա. աճուրդն յառաջիկայ սեպտ. 17/29 երեքշաբթի ժամ 5էն 6 (ըստ Թ.)

Բ. աճուրդն սեպտ. 18/30 չորեքշաբթի ժամ 5 էն 7.

Գ. և վերջին աճուրդն սեպտ. 26/8 հոկտ. հինգշաբթի ժամ 5էն 8, և պիտի տրուին ամենէն աւելի վճարողներուն։

Առաջարկը կ'ընդունուին ամեն օր ներկայ հրատարակութեան թուականէն սկսեալ, ամբողջ գումարին համար կամ մասնական կերպիւ։

Այս աճուրդին մասնակցիլ ուզող անձինք կը հրաւիրուին ներկայանալ Պորսայի Գոմիսարիայի գրասենեկին, և մէն մի 50,000 ղրուշի համար 25 օսմ. ոսկի յանձնել իբր երաշխաւորութիւն։

Գնողը պարտաւորեալ է վերջնական գնումէն երեք օր յետոյ ամբողջ գումարն յանձնել Պորսայի Սնտուկին, կամ Առեւտրական ատենի առաջին Սենեկի գործադիր ժողովոյ Սնտուկին, և վերոգրեալ Հէվալէները գնողին պիտի փոխանցուին սովորական կանոնաց համաձայն։

Աճուրդները պիտի կատարուին Պորսայի սրահին մէջ, մէճիտիէն 19 ղրշի հաշուով։

ԳՈՄԻՍԱՐԻԱ ՊՈՐՍԱՅԻ
(Կնիք)

31/12 սեպտ. 1301 (1885)
Ղալաթիա

6—8

SUN FIRE OFFICE
PHOENIX FIRE OFFICE

Կը խնդրուի այն անձերէն, որ 1885 մայիս 17 թուականէն յառաջագոյն ապահովագրական մուրհակներ (բօլիս) ունին, թուական յորում արձակեցինք մեր գրագիրն Պ. Ն. Իգմարիտէս՝ լրագրաց մէջ հրատարակեալ ազդին համաձայն, կարելի եղածին չափ շուտ ներկայել զայնս ի քննութիւն ստորագրելոց իրենց գրասենեկին մէջ, Ղալաթիա, Քարանթինայի փողոց, թիւ 11։

Հ. Ճ. ՀԱՆՍՈՆ
Վ. Վ. ՀԱՆՍՈՆ
Գործակատարք

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարընա իթթիխազ օլունան նիւմունէսինէ վէ շուրութը մուգարրէսինէ թէվֆիգէն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլան եիւզ պին արշըն ճէտիա սըգ գանավաչօնըն պէհէր արշընը ճէտիտի իքի ղրուշ օն պէշ բարայա օլարագ թալիպի ճօհտէսինտէ օլուպ, իհալէյի րուսմիյէսի եիրմի իւչիւնճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայը պիլ իճրա մէզգիւր կիւնտէգարարը գաթիսի վէրիլէճէյինտէն, իհտաւընա թալիպ վէ եիրմի աէօրտիւնճիւ սալը կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղլը պուլունանլէրըն մագամը Սէրասկէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 Իյլուլ 1301

1—3

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Ռումէլիի երկաթուղեաց բաժնետոմսերուն 94րդ վիճակահանութեան արդիւնքը

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
1,808,470	300,000	361,135	1,250	162,383	1,000	1,055,925	1,000
1,200,541	25,000	885,476	»	236,613	»	1,319,847	»
407,062	10,000	885,477	»	549,543	»	1,487,461	»
885,478	»	885,480	»	624,213	»	1,512,313	»
436,648	2,000	1,279,744	»	624,215	»	1,591,096	»
606,913	»	1,512,312	»	640,101	»	1,631,727	»
1,055,924	»	1,584,486	»	664,094	»	1,631,729	»
1,409,775	»	1,885,483	»	757,201	»	1,688,314	»
1,487,464	»	1,979,799	»	767,081	»	1,700,282	»
1,721,166	»	47,061	1,000	873,924	»	1,700,285	»
58,737	1,250	58,736	»	883,246	»	1,911,055	»
248,118	»	58,740	»	1,027,181	»		»
320,155	»	157,948	»	1,027,183	»		»

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՓԱՐԻԶԻ

«ԲՈՒԿի կալային, երկաթախառն, կազդուրիչ հանքաջուրերն են միակ ամենազդու դարման ընդդէմ ստամոքսի և աղեաց հիւանդութեանց։ Կը ներգործեն՝ կանոնաւորելով այն մեծ պաշտօնները որք Մարսողութեան գլխաւոր գործողութիւնը կը կազմեն։

Բրօֆ. ԹՐՈՒՍՕ»

POUGUES

ԲՈՒԿի կալաքարային, երկաթախառն, կազդուրիչ և ախորժաբեր Ջուրերն իրենց մասնաւոր բաղադրութեան կը պարտին իրենց յաջողութիւնն եւ առանձնաշնորհեալ ջրոց մէջ գրաւակալութիւնը։ Այս Ջուրերն, յոյժ հաճոյ, կը պարունակեն իբր 5 կրամ աղ մէն մի լիտրի համար։ Այդ աղերուն մէջ ամենէն առատներն են ածխաթթու կալ և ածխաթթու մանեզիա, որով ամբողջովին կը տարբերին Ֆրանսայի միւս կալաքարային աղբիւրներէն՝ որք մասնաւորապէս սոտայի և բոտասի բիքարպօնաթներ կը պարունակեն։

Այդ հանքաջուրեր կը ներգործեն մանաւանդ ստամոքսին աղիքը ամող մոյին վրայ՝ զոր թեթեւ մը գրգռեն, չեզոքացընելով միանգամայն թթուն որ կրնայ գտնել հոն, եւ միւսկան ու ծննդական գործարանաց վրայ, որոց տկարացեալ ոյժերը կը վերանորոգեն։

Անոնց գործածութեամբ, ածխաթթուական ջրային կը դիւրանայ այն ամեն կապերէ որք կ'արգելուին զինքն թէ՛ ստամոքսին և թէ՛ աղեաց մէջ։

Այս առաջին արդիւնքը բնականաբար յառաջ կը բերէ գործարանաց հաղորդակցութիւնը, որովհետեւ կենաց ոյժերն համեմատական են մարսողական գործարանաց մէջ կատարուող վերանորոգիչ աշխատութեան։ Ազնէ կը հետեւի թէ ընդհատական ջերմերէ յառաջ եկած ընդարձակութիւնք և այլայլութիւնք հիմնովին կը բուժին ԲՈՒԿի հանքաջուրերով, մանաւանդ որ անոնց բուժիչ գործողութիւնն նոր տորր մը կ'առնու ածխաթթու կալ ջրէն, զոր առատօրէն կը պարունակեն։

ԲՈՒԿի հանքաջուրերը կը ծախուին, ՃԻՕՎԱՆԻ ԱԼԻԲՐԱՆՏԻ ԸՆԿ. գործակալութիւնը, Դեպոյի Տէլլալ-Սոքաք, Բերա, Մեծ փողոց։

510 ՊՈԼԻՍ

N. 4.

Տօգթէօր Հէյտօքիըն խօսուսի գանը թեմիզլէյիճի հապլէրլէրի շիմտիյէ գատար մալիւմ օլան օպու մուսհիլ հապլէրլէրին էն ալասը վէ էն էհվէնի տիր։ Շարլատանլարըն իւզէրինտէ օլտուղու կիպի հապլէր գութուլարընըն իւզէրինտէ տախի Ֆրանսա հիւքիւմէթինին մալի տամղասը մէվճուտ օլմայըպ վէ ղլիյէնտէքի Տիպլէր վէ պուրթինի խալաթսը [illegible] միւրեքքեպըն մալիւմ պուլունմասը։ Հէր էճզաճը վէ տրօղիսթլէրտէ պուլունուր։ Տէրսաատէտտէ [illegible] Ղալաթա [illegible] Մ. Ջէբրայիլ [illegible] տըր։

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ էյալէթ անպարինէ իհթիխաք օլունան նիւմիւնէսինէ վէ շուրուտը մուքարրէրէսինէ թաթպիքըն միւպայեա օլունմաք իւզրէ մէվճուտ մինաքասայէ քօնըլան իքի եիւզ պին արշունը ճէտիտ պօզ ըլնկլի էնլի Բուսիա ապասընըն պէհէր արշունը ճէտիտ եիրմի պիր պուչուք ղրուշա օլարագ թալիպի եօքթէսինտէ օլուպ իհալէսի բուղլինին եիրկիրմի իւչիւնճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար մինագասասը պիլ իճրա միզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիյի վէրիլէճէքինտէն իթթասինէ թալիպ վէ եիրկիրմի սէօրտիւնճիւ սալը կիւնի [illegible] սէրասքէրի [illegible] կէլմէլէրի իլան օլունուր։

1—3

18 Իյլուլ 301

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թէլէկրաֆը ասքէրի պէօլիւքի իչիւն միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն թէլէկրաֆ մաքինա վէ էտէվաթը թալիպի իւզէրինտէ օլուպ վէ իհալէսը բուղլինին եիրմի պիրինճի ճումա էրթէսի կիւնի գարարը գաթիյի վէրիլէճէքինտէն թալիպ օլանլարըն թէնզիլաթը կէօսթէրմէք իւզէրէ թէնզիլ թէքլիֆ էտէճէքլէրի, թէնզիլ իլէ իթթասի թալիպ օլանլարըն խամիսքեամ վէ ինշաաթ պայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

18 Իյլուլ 1301

2—3

ԻԼԱՆ
ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Էրզադ անպարընա ալընաճագ օլան ֆասուլեանըն միւնագասասընա չէքիլէ իլուլը րումինին եիրմի պիրինճի ճումա էրթէսի կիւնի պաշլանաճագընտան, թալիպ օլանլարըն Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

17 Իյլուլ 301

2—3

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ էրզադ անպարը իչին միւպայեա օլունաճագ օլան էլլի պին գըյյէ զէյթունուն իլուլը րումինին օն աքշամընտան չարշէնպէ կիւնի գարարը գաթիյի վէրիլէճէքինտէն վէ օն տօգուզընճը բէնչշէնպէ կիւնի տախի թէգարրուր իտէն ֆիյաթընտան էնդազ պէշ թէնզիլ գաբուլ օլունաճաղընտան, իթթասի թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

16 Իյլուլ 1301

3—3

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
Insurance company
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԸՆԹԱՅԼ
Լոնտրայի և Էտիմպուրկի ապահովութեան ընկերութիւն

		Անգլ. Լիր.
Արտօնեալ դրամագլուխ		3,000,000
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ		2,500,000
Վճարեալ »	625,000	
Պահեստի դրամ Հրդեհի պատահականութեանց դէմ	1,592,235	
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	3,841,194	
		6,058,429
Հրդեհի տուրքէն հասոյթ 1883 տարւոյ	1,186,865	
Կենաց տուրքէն հասոյթ 1883 տարւոյ	551,307	
		1,738,172

NORTHERN
Assurance company
ՆՕՐԹՀԸՐՆ
Լոնտրայի և Էպըրտինի ապահովութեան ընկերութիւն

		Անգլ. Լիր.
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ		3,000,000
Վճարեալ »	300,000	
Պահեստի դրամ Հրդեհի պատահականութեանց դէմ	811,871	
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	1,778,300	
		2,890,171
Հրդեհի տուրքէն հասոյթ 1883 տարւոյ	520,206	
Կեանքի տուրքէն հասոյթ 1883 տարւոյ	251,572	
		771,778

Ստորագրեալն իբր բազմաթիւ յաճախորդաց և քաղաքիս ընդհանուր յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ ինքն վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուի, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանէ։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովը Ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բաշխողներու իւրովին ներկայացնել։

Գրեթէ ամեն կարգի փոխադարձ ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ, ինչպէս Բերայի, Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները, գիւղերն և գաւառները։

MARITIME
Insurance Cie limited of Liverpool
Capital Lt. 500,000
ՄԱՐԻԹԱՅՄ
Ծովային ապահովութեան ընկերութիւն
Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. լիրա

Ստորագրեալը, շոգենաւներու և առագաստանաւերու մէջ ի վաճառքներն ու կարասիները խիստ օգտակար պայմաններով ապահովելու իշխանութիւն տուած է ընկերութեան կողմէ։

Գիներուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնել ուզողք պէտք է դիմեն Ղալաթիա, Քօմիսիօն խանի անկիւնը՝ երկաթէ կամուրջին վրայ նայող սենեակն, առ

Կ. Պոլսոյ Ընդհ. Գործակատար յիշեալ Ընկերութեանց
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

(ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱԾ)

ՀԷՅՏՈՔԻ
ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և արտակարգ գիւտ մը։ Գիտութեան յաղթանակները —Ելեկտրական Հեռագիրը, Շոգի, Տպագրութիւն— յեղափոխեցին երկրագնդիս դրութիւնը, և մարդկային կեանքն ըրին լաւագոյն և իմաստնագոյն։ Այսպէս, թէպէտ անհամար Դեղահատներ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք վերաբերելով հանդերձ անոնց, Տօքթօր Հէյտոքի գիւտը նսեմացուցած է անոնց ամենքն և հիմնած է։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահատները կը տկարացնեն ստամոքսը եւ կ'անդամալուծեն աղիքները, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առողջութիւն և ախորժակ տալ այս արտակարգ Դեղահատներէն մէկ երկուքով։ ՏՕՔԹՕՐ ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԷՆ մէկ երկու հատը կը բաւեն դնելու համար ստամոքսն կատարեալ կանոնաւորութեան և ախորժակի մէջ, և միտքն պայծառ ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղնը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրէ, և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերակազմէ։

J. HAYDOCK'S
NEW LIVER PILL

ՄԱՂՁՈՏՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՔ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Աղեաց տարածումն փքախտի պատճառաւ։
3. Արտաքսութիւն,
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերնին մէջ գէշ համ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորհարութիւն.
7. Գլխու ցաւ ճակտի վրայ։
8. Ախորժակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն.

Վերոյիշեալ ամեն նշանները բացորոշապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է փայծեղնի մէջ, եւ պէտք է յիշել թէ մեծ կարեւորութիւն ունի սխալ կերպիւ չըմբռնել հիւանդին ճիշդ կացութիւնը։ Պէտք է անմիջապէս ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ մը հայթայթել, որ դեղահատ մը ամենէն ազդուական ձևն է։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ եթէ դեղահատը լաւ կերպիւ բաղադրեալ է, ամենայարմար կերպիւ կրնայ վերանորոգել փայծեղնի գործողութիւնը, և այդ մասին կարելի է միշտ վստահութիւն ունենալ։ Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ շինելու համար Դեղահատ մը որ լինի անմիջական և ազդու դարման մը ընդդէմ մաղձոտութեան։ Մեծ հաւատ չունիմ լուծողական դեղերու վրայ, ուստի ես շինեցի Դեղահատ մը որ զօրաւոր եւ ազդու դարման մ'է, եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Առողջութեան խոստումն ինչ են, եւ այն մեծագոյն շնորհն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ջղախտութեան, Անզօրութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, Ժոր ժակ ի պակասութեան, Գլխացաւութեան համար, Տօքթօր Հէյտոքի Նոր փայծեղնի դեղահատն ամենազդու դարման են։

Մէկ մի տուփ կը պարունակէ քսան դեղահատ։ Գինն է 25 սենթ։ Կը ծախուի ամեն դեղավաճառաց քով.

Տարակուսող անձինք կրնան, փորձի համար, ՁՐԻԱԲԱՐ առնել այս Դեղահատներէն տուփ մը, եթէ մեզ գրեն իրենց անունն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմս մը գրելու «փայծեղնն եւ իւր գաղտնիքը» խորագրով տետրակին։ Հարկ եղած տեղեկութիւնները կը տրուի ամենուն։

ՀԷՅՏՈՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ. —Կը խնդրուի դեղավաճառներէն ուշադրութիւն ընել որ Ճ. Հ. Ֆրանսիսի, որ միակ Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լինի։ Հակառակ պարագայի մէջ, դեղահատները կեղծ են։

ՓՕՒԻՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ԲՒԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Գ. Ժ. Վ. Ուիթօլ, Եօրկիատիս խան Պաղչէ-գաբու, Պոլիս. կամ Ղալաթիա, Ալէքսիատի խան թիւ 15։

507

ՏԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
ՊՂՆՁԷ, ՋՈՒԼԱԾՈՅ ԵՒ ԾԵԾՈՒԱԾ ՆՐԿԱԹԷ
ՊԱՐՏԷԶԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ
32 Մահմուտիյէ փողոց, և
24 Բէրչէմպէ բազար Ղալաթիա

ՀԷՆՐԻԿ ԼԱՆԺ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐ
ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾԻ
ԵՒ
ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

[illegible]

509

ՆՈՐՏՏՈՅՉԷ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՄԲՈՒՐԿ

Յիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԽԱԾԱՏՈՒՐ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ

50

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրօս	4000	Նեբթիւն	3000
Օսմանիէ	4000	Բերա	3000
Սեսոստրիս	3250	Ադլանդիք	1700
Թիպս	3250	Լոդիւս	800
Մանսուրա	3250	Օլինդա	800
Մարիօթիս	3250	Սեւիլ	700
Սֆինքս	3000		

Սէնդ-Ճըրմէն շոգենաւը, նաւապետ Հօլ, Լիվըրբուլէն աստ հասած ընդհանուր վաճառքով և յառաջիկայ հոկտ. 5ին պիտի ուղեւորի ի Լիվըրբուլ։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց,
Ուիթոլլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

515

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլի և Արեւելից միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իստրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օբորթոյ	700
Էճիբշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Սիճիլեան շոգենաւը, նաւապետ Լաուրանսոն, հոկտ. 8ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի։

Անատոլեան շոգենաւը, նաւապետ Ֆըլէմինկ ամսոյս 21ին շաբաթ օրը դէպի Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի Զմիւռնիոյ ճամբով։

Ալզասեան շոգենաւը նաւապետ Քրիսդիան այսօր ընդհանուր վաճառքով Լիվըրբուլէն աստ հասաւ։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Նէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա։

Նաւատեարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն։
Ճիպրալդար, Գ. Գ. Ֆարվըր Եղբարք։
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալդա, Ա. Գամիլլըրի։
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտադոյ։
Զմիւռնիա, Գ. Ուիթօլ և ընկ.

512

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսէյլի և Բօթիի միջև կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է լը Մէնիրէլ, որ սեպտ. 11էն Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 3ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է լ'Անօպէլ, որ կը մեկնի սեպտ. 28ին։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւողներ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալատուն
ԹԻՆԻՈԹԷ ԲՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

514

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարստոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օդդօ	2,000
Գարլօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բաոդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիդօ	2,800
Էրաքօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրադօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3:500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաբֆօ	2,000
Կօզօ	',800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտնօ	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիւօ	2,300	Քսանդօ	3,600
Քէլսօ	2,000	Ուէսդօ	1600
Քօֆսօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Գէյրօ շոգենաւը, նաւապետ Հէյս ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ։

Ռօզարիօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ամսոյս 18ին ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է Իզմիր, Պոլիս և Օտեսա երթալու համար։ Նոյեմ. 6ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւնք կընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԵՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Որք ամսոյ մէջ [illegible] կը բանին Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ատլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալեբբօ	3,000	Նանթ	2,500
Բոդնիա	4,600	Բավոնիա	5,000
Բալդէք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սեֆալոնիա	5,000	Սիդիա	4,600
Քադալոնիա	4,700	Սարաքոսա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տեմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քետար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Քետար շոգենաւը, Նաւապետ Աթքին, յառաջիկայ երկուշաբթի, սեպտ. 29, Լիվըրբուլ պիտի երթայ Զմիւռնիոյ ճամբով։

Սարագոսա շոգենաւը, Նաւապետ Բըթ, հոկտ. 4ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի։

Ստորագրեալն արտօնութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորք, Պոսթըն, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ոեւէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ
Գործակալ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ
փաշա խան Ղալաթիա

511

ԲԱԲԱԵԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվըրբուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրէս
Արքատի	2,500	Ռոպըլս
Արգոլիա	2,500	Ֆրուի. Չուկ
Լաքոնիա	2,500	Ուիլս
Մակեդոնիա	3,500	Մոսլ
Րումելիա	2,800	Ֆօթըրգիլ

Պըլինօ շոգենաւն ամսոյս 24ին Պաթումէն վերադառնալով անմիջապէս Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի։

Այա Սոֆիա շոգենաւն ամսոյս 24ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի։

Ընկերութ[illegible] [illegible]ւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

513

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1885 Սեպտ. 1 Կիրակի օրէն սկսեալ մինչև Սեպտ. 30

(Բաց ի կիրակէ օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. Թ.

) 12 — Ենիմ. Մեգարպ. Պեօյիւք. Թարապ. Ենիքէ. (Ենիքէ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 17

) 12 35 Ենիքէ. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Արնավ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22

) 1 — Բ. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեգարպ. Պեօյ. Քիրեճ. Թար. Ենիքէ. (Ենիքէ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթ օրերը Ամէնիա Միրկէօն Պօյ. Ր. Հիսար Պեպեք) 32

) 1 50 Ենիքէ. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Արնավ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթ օրերը չպիտի հաղորդակցի) 21

) 2 15 Ենիմ. Մեգարպ. Պեօյ. Թար. Ենիքէ. (Ենիքէ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 34

) 2 50 Ենիքէ. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (պիտի հաղորդակցի) 17

) 3 15 Ենիմ. Մեգարպ. Պեօյիւք. Քիրեճպ. Թարապ. Ենիքէ. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Արնավուտ գիւղ պիտի հաղորդակցի) 20

) 4 15 Ա. Գավակ. Ենիմ. Մեգարպ. Պեօյ. Թար. Ենիքէ. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պեպեք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 33

) 5 30 Ենի. Մեգ. Պեօյ. Թար. Ենիքէ. Միրկ. Ր. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. 32

6 15 Ենիմ. Մեգարպ. Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգօզ Բաշպ. Ենիքէ. Միրկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չենկ. Պեյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ. 1

8 15 Ա. և Բ. Գավ. Ենիմ. Մեգարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Ամէնիա պիտի հանդիպի) 34

10 — Մեգարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Ր. Հիսար. Արնավ. Օրթաք. Պեշիք. 28

Արնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

) 12 — Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. 20

) 12 40 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գավ. 1

) 1 10 Պեպեք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 28

) 1 50 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գավ. 4

) 2 30 Պեպեք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 22

) 3 25 Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապաթ. 4

) 4 15 Պեպ. Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պեշիք. Գապաթ. 22

10 45 Հիսարէն Չենկէլքէօյ 22

11 10 Պեպեքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եզերէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

) 11 45 Վանիք. Չենկլ. Պեյ. Գուզկ. Գապթ. 21

) 12 10 Պեյգ. Բաշպ. Ր. Բ. Մահ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23

) 12 45 Գանտիլ. Վանիք. Չենկել. Պեյլէրպ. Գուզկ. 33

) 2 — Գանտ. Վանիք. Չենկել. Պեյլէր. Գուզկ. 23

) 2 30 Պեօյ. Թար. Պեյ. Բաշ. Ր. Բաշա. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. (Գանտ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 18

) 3 30 Գանտիլ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ. Իւսկ. 23

) 4 15 Պեյգօզ Բաշայ. Րիֆաթ բաշա Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկէ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշ. (Ուրբաթ օրեր ժամ 4 30 Մեգարպուրնուէն պիտի ելլէ)։ 28

8 45 Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգ. Բաշպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չենկել. Պեյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ.) 21

10 25 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց ի կիրակէ օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզեր երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

) 1 15 Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պեպեք Ր. Հիսար Պօյաճ. Ամէն. Ենի. Թար. Պեօյ. Մեգարպ. Ենիմ. 20

) 2 — Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլէր. Չենկել. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Բաշպ. Պեյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեգ. Ենիմ. 1

) 2 15 Պեշիք. Օրթա. Արնավ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեգարպ. Ենիմ. Բ. և Ա. Գավակ 33

) 3 30 Պեշիք. Օրթաք. Պեյլ. Արնավ. Գանտ. Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեգարպ. Ենի. 32

5 — Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպեք. Ր. Հիսար Պօյաճ. Էմիրկ. Ամէն. Ենիքէ. Պեյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեգ. Ենիմ. և Գավակներ 34

6 45 Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլէր. Չենկ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Պեօյ. 21

8 45 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Պեօյ. Մեգար. 28

10 — Ենիքէ. Թարապ. Պեօյ. Մեգար. Ենիմ. 32
(Ուրբաթ օրերը ժամը 9 45ին)

10 30 Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ամէն. Ենիքէ. Թար. Քիրեճպ. Պեօյի. Մեգար. Ենիմ. 18

11 10 Ենիքէ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեգարպ. Ենիմ. 34

11 30 Պեպ. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ամէն. Ենիքէ. 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

) 1 15 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 1

) 1 55 Ուղղակի Պեպեք 22

) 2 0 Ուղղակի Պեպեք 4

) 3 40 Ուղղակի Պեպեք 22

9 50 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար (Վոսփոր եկող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22

10 25 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. 1

11 5 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. (Ենիքէօյի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 21

11 45 Պեշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պեպ. 28

12 — Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. (ուրբաթ և շաբաթ օրերը Պեշիքթաշ) 1

Կամուրջէն Ասիական եզեր երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

) 12 30 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլէ. Չենկ. Ա. Հիսար Պեյգ. Ենիքէ. (Ուրբաթ օրերէ զատ) 21

) 1 25 Ուղղակի Գանտիլլի 23

) 1 20 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլպ. Չենկք. Վանիք. Ա. Հիսար. Գանլըճ. Բաշպ. Պեյգ. Ենիքէ. 17

) 2 45 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլէր. Չենկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշպ. Պեյգ. (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ. և Մեգարպ.) 28

) 3 — Ուղղակի Գանտիլլի. 23

9 25 Գապաթ. Պեշիք. Գուզ. Պեյլէր. Չենկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գավակներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23

10 15 Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. Մահ. Բաշպ. Պեյգ. Թար. Մեգարպ. Գավակներ 17

10 40 Պեշիք. Գուզկ. Պեյլէր. Չենկել. Վան. Գանտիլլի Պեպեք (Գանտիլլիէ նաւամատոյցը Պեյգօզի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 35

11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Րիֆաթ Բաշպ. Պեյգ. 23

11 40 Գապթ. Գուզ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք.

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	5 35	— —	6 5 Պեշիք.
— —	6 15	— —	7 —
12 —	7 —	12 25	8 15
12 30	8 10 Պեշիք	12 45	9 — Պեշիք
1 —	8 55	1 20	9 35
1 30	9 45	1 50	10 5 Պեշիք
2 —	10 — Պեշիք	2 25	10 30 Գզ.*
2 30	10 30	2 55	11 —
3 10	10 50 Գզ. Պշ.	3 40	11 25
3 55	11 20	4 15 Պեշիք	11 50
4 30 Պեշիք	11 40 *	4 50	12 5
5 —	12 5	5 15	12 5 Պշ Գզ*

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	5 35 Պեշիք	12 —	7 —
—	6 15	12 25	8 15
12 —	7 —	12 55	9 — Պեշիք
12 30	8 10 Պեշիք	1 25	9 35
1 —	8 45	1 55	10 — Պեշիք
1 30	9 30	2 35	10 35
2 —	9 55 Պեշիք	3 25	11 15
2 45	10 25	3 55 Պեշիք	11 50
3 30	11 —	4 45	12 5
4 15 Պեշիք	11 35	5 25	
5 —	12 5	6 10 Պեշիք	

(*) Այս շոգենաւք Հրեից տօներուն և ուրբաթ և շաբաթ օրերը չպիտի երթեւեկեն։

) Այս նշանը կրող շոգենաւք Օգոստոս 17էն սկսեալ մէկ քառորդ ժամ յետոյ պիտի մեկնին։

Ծան. —Օդը մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

Ուրբաթ օրերը ժամ 4ին շոգենաւ մը մեկնելով Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկել. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Րիֆաթ. Բաշպ. Պեյգօզ Թարապիա Պեօյիւքտերէ Մեգարպուրնու Ենիմահալլէ պիտի երթայ և անտի ժամը 10 45ին մեկնելով և յիշեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի վերադառնայ։

Ուրբաթ իրիկունները ժամ 1,15ին Ենիմահալլէէն շոգենաւ մը ելնելով պիտի հանդիպի Մեգարպուրնու Պեօյիւք. Թարապ. Ենիքէ. Միրկէօն. Րում. Հիսար. Արնավուտ. Օրթ. Պեշիք և անտի կամուրջ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԵԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

1 20 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակէ օրերէն)
4 — » »
10 45 » » » »
11 35 » » (Կիրակի օրեր ժ. 11ին)
1 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 40 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 30 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 20 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (Կիրակի օրերը ժ. 10 45ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

)2 — Իւսկիւտարէն Գապաթաշ
3 30 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
)9 — Իւսկիւտարէն Գապաթաշ
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
)2 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
4 15 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 30 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
)9 30 » » »
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար